

**DİRİLİŞ
SAATI**
Dergisi

"Tevhidi Gerçekliğin Işığında"

KIŞ 2019 / SAYI: 88

MODERN ÇAĞIN KISKACINDA BUNALAN İNSAN

88.
SAYI

Modern çağın her bir yanımızı çepeçevre kuşattığı bir vasatta geçmiş ve gelecek tasavvurumuzu, ve dahi bugüne dair bakışımızı modernizmin kuşatıcılığına ipotek vermiş bir hal içerisinde sürdürüyoruz hayatımızı. Oturmamız/kalkmamız, kelimamız/sükutumuz ve insani ilişkilerimiz modernizmin amentüsü ile şekil almaya başladı. İstedik ki kuşatılmışlığımızın bu derece yoğun olduğu bir zaman diliminde “Modern Çağda İnsani İlişkiler”imizi mercek altına alalım. Bu itibarla kalabalıklar içerisinde yalnızlığı yaşayan, iletişim cihazlarının iletsiz kıldığı ve fast food kültürüne kurban edilen insanı ve ilişkilerini okumaya çalışacağız. Malum olduğu üzere teknolojinin gelişmesiyle beraber insan hayatını kolaylaştıran bir dizi cihaz hayatımıza ansızın giriverdi. Bununla beraber insani ilişkilerimizi sıfıra indiren gelişmelerde oldu. Akıllı telefonların ve çeşitli sosyal medya uygulamalarının yaygınlık kazanmasıyla beraber özellikle gençlerin telefon ekranının kafasını kaldıramadığı bir süreci yaşıyoruz. Instagram/twitter/facebook/snapchat gibi uygulamalar yoluyla günleri heba olan bir gençlikle karşı karşıyayız. Elbette ki heba olmaya neden olan uygulamaların başlı başına kendileri değil, söz konusu uygulamaların nasıl ve hangi amaçlarla kullanıldığıdır. Allah'ın izniyle bu sayımızda hayatımıza giren bu cihazları ve etkilerini daha yakından idrak etmiş olacağız. Öte yandan bir hususun daha üzerinde durmak istiyoruz. Türkiye olarak yeni bir seçi-

min daha arefesindeyiz. Bilindiği üzere 29 Mart 2019 tarihinde mahalli idareler seçimi gerçekleşecek. Altını çizerek vurgulamak isteriz ki, bu seçim süreci yakınlarımızla, komşularımızla, iş arkadaşlarımızla aramızda kutuplaşma/ gerilim doğuracak bir sürece evrilmemesi için azami gayret sarf etmeliyiz. Maalesef ülkemizde hemen her seçim sürecinde kutuplaşma ve gerilimin had safhaya çıktığı süreçlere şahit oluyoruz. Biz Müslümanlara düşen böylesi süreçlere akli selim ve kalbi selim ile hareket etmektir. Ve Filistin.. Filistin toprakları ayladır Gazze halkının Filistin'e Geri Dönüş eylemlerine şahit oluyor. Ancak dünya basını Gazzelilerin sürdürdüğü eylemlere ısrarla üç maymunu oynamayı tercih ediyor. Şairin de dediği gibi, Filistin her birimizin önünde bir sınav kağıdıdır. Filistin davası hiçbir politik hedefe araç kılınamayacak kadar kıymetlidir. Bu itibarla bizim Filistin davasına bakışımız siyaset mekanizmalarının geliştirdiği söyleme bağlı olamaz. Müslümanlar olarak her zaman ve zeminde Filistinlilerin ortaya koyduğu benzersiz mücadeleyi dile getirmek, bu mücadelenin sözcüsü olmak durumundayız. Kelamımızı hitama erdirirken siz kıymetli okuyucularımıza istifade- li okumalar duasında bulunarak, gelecek sayımızda buluşmak ümidiyle...

içindekiler

DOSYA

ISSIZ ODALARIN SANAL HAYATLARI

CÜNEYT ÖZDEMİR

06

DOSYA

ELİMİZDEN KAYIP GİDEN BAYRAMLAR

MUSAB ALTUNKAYNAK

10

DOSYA

"FAST FOOD" KÜLTÜRÜMÜZÜ TEHDIT EDİYOR

SENA GÜRLER

15

DENEME

KOMŞU ÇÖP KOVAN NE DURUMDA?

SÜLEYMAN AKTÜRK

19

DENEME

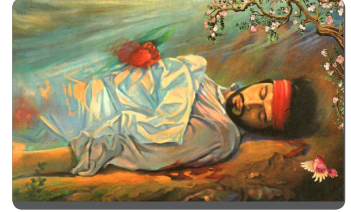

İÇİNDEKİ IŞIĞIN KAYBOLMASINA İZİN VERME

SÜMEYYE KAYAR

27

DENEME

HAYATI ŞEHADETLE TAÇLANDIRABİLMEK

YAHYA ÖZBEK

30

EĞİTİM

FARKINDA MIYIZ?

ABDULLAH HAKKI

33

KUDÜS KÖŞESİ

ZANNEDİYORUM KI ZAN'DAN KAÇINMIYORUZ!

HUBEYB ÜNAL

38

TEFSİR

YASIN SURESİ (30-44)

HALİME KILIÇ

45

Hak Etmek Pay Kapmak Değildir!

AKIF EMRE

Merhum Akif Emre'nin 5 Şubat 2015 tarihli yazısını, önemine binaen tekrar ilginize sunuyoruz:

Manzara garip, garipten öte vahim. Şu veya bu gerekçeyle yönetimi değişen/el konan bir bankanın önünde cevşen okuyan tesettürlü hanımlar. Benzer çelişki bir devlet bankasını savunanlarla özel bankayı savunan muhafazakarlar arası gariplikte ortaya çıkmıştı. Kapitalizmin mabedinde ne hak

edilmiş kim paylaşamıyordu?

Elbette hiç bir olay görünen fotoğraftan ibaret değildir. Ne var ki, semioloji diliyle ifade edecek olursak bir gösteren olarak bankanın yüklendiği anlam sadece gösterdiği ile sınırlı değil. Çok daha katı bir ekonomik realitenin ahlâki, fıkhi, boyutları var.

Bugün Türkiye'de kimliğini Müslüman olarak ortaya koyan insanların şu soruyla yüzleş-

meden gelecek tasavvurlarını tayin etme, içinde buldukları hali idrak etme imkanından uzak kalacaklardır.

Soru şu: Bugün Müslümanım diyen insanlar bir hak mücadelesi mi veriyorlar yoksa bir pay mücadelesi mi?

Daha açacak olursak hak elde etme mücadelesi mi yoksa pay elde etme kavgası mı? Hakkını aramak, hakkı elde etmekle pay kapmak atasındaki varo-

luşsal çelişkiyi hatırlamayalı epey oldu sanırım.

Hak mücadelesi bir şeyleri elde etmeyi değil ölçüyü Hakk olanı kaim eylemekle alakalı. Hak mücadelesi aynı zamanda dünya ölçüsünde kazanmayı değil gerektiğinde fedakarlığı, zarara uğramayı gerektirir. Ve bu kaybetmeyi göze alanlar, kaybettikleri ölçüde Hakk'ın kaim olmasını hak etmiş olurlar.

Bir şey hak etmek için cehd gösterenlerin, bunu hayatının önüne gaye edinenlerin önceliği bir değer, ölçünün, hükmün yani hak olanın kaim olmasıdır. Bunu karşılığı hak ettikleri bir dünyada, Hakk'a uygun yaşamayı göstermek ve bu imkanını elde etmektir.

Bir şeyi hak etmek niyetin ve yöntemin samimiyeti ve sahilliği ile mümkündür. Asıl olan da bu hal üzere haklı olanı hedeflemek, ümit etmektir. Yani yol üzere olmak yolun kendisidir.

Yol üzerindeyken elde edilenleri hak etmek yerine pay elde etmekle takas etme tehlikesi her zaman vardır.

Hak etmeyi pay etmeye yeğlemek arasındaki temel çeliş-

ki menzile varmadan yoldan çıkmaya işaretler. Hak etmeyi göze alanlar Hakk'ı üstün tutmayı önceleyenlerdir.

Ne var ki hak olanı üstün tutmak adına yola çıkanlar yol üstünde sunulan payların peşinde düşmüşlerse ilk zayı olan hak niyetlerdir.

Hak olanı hak etmeden önlerine sürülen pey akçesine talip olanların durumu daha başka. Bugün Türkiye'de Müslümanların kahir ekseriyeti paylarına düşenin peşine düşmüş görünüyor. Hakk'a uygun bir hayatı hak etmek ve bunu talep etmekle paylaşılacak bir şeylerin peşinde olmanın farkı nerdeyse kaybolmuş görünüyor.

Görünür plandaki kavganın paylarına düşeni hatta paylarına düşenden daha fazlasını elde etmeye yönelik hal alması ilkin niyet ve beklentilerin altüst oluşuyla başlar.

Daha sonra da Hakk'ı üstün tutmak ideali ve iddiası payları çoğaltmaya dönüşecektir...

Şekil şartlarına giydirilmiş hakikat görüntüsünün içinde hiç kaybetmeyi göze alamayacakları paylaşım kavgası her şey-

den önce ölçünün sapmasının sonucudur.

Ölçünün belirsizleştiği, kaybolduğu bir berzahta hedefi şekil şartları bakımından, söylem düzeyinde devam etse bile artık başka bir mecraya girilmiş demektir.

Paylaştıkça bereketlenen, çoğalan fedakarlık yerine hak adına pay mücadelesinin alması görünür kavganın genel çerçevesini belirliyor hale gelmişse katedilmesi istenen yolun meşruiyeti de kalmamış demektir.

Her birimiz durduğumuz yerde hak mı pay mı peşinde koştuğumuzun muhasebesini yapmakla mükellefiz. Çok geç olmadan batıl yöntemlerle hak mücadelesi verilemeyeceğini, tuttuğumuz işin meşruiyetini iptal edeceğini idrak durumundayız.

Kendi adına, payına düşenlerin olması bunların her zaman bir hak edişe tekabül ettiği anlamına gelmez.

Issız Odaların Sanal Hayatları

CÜNEYT ÖZDEMİR

Küreselleşmenin, hızını yitirmek şöyle dursun, giderek ivme kazandığı bir dünyada, nicedir yalnız insanlar zuhur etmekte. Annelerde var aralarında babalarda, evlatlarda... Küçük dünyalarımıza hapsolmuşuz. Bireysel yaşıyoruz hayatı... Teknolojiyle kolaylaşırken hayatlarımız, bir o kadar yalnızlaşıyoruz. Yo yoo cep telefonundan, internetten bahsetmiyorum sizlerle. Balkonunuzdaki kombiden bahsediyorum bu sefer. Sobalı evde oturanlarınız hemen anlayacaktır meseleyi. Hani evin bir odasında yanan o sobanın etrafında, nasıl dizilirdik yan yana,

ne kadarda yakındık birbirimize, birbirimizin yanında... Aynı odalarda bireysel bireysel takılmak yerine sıcacık bir sohbetle geçirdi gecelerimiz...

Bireyselleşmeye sebep olan modern dünyanın kendisiyle getirdikleri tabii. Listenin başında internet var. İnternet, tıpkı gökteki ay gibi, iki ayrı yüzü var. Bir tarafı gayet aydınlık, ışıltılı, öyle ki göz kamaştırıyor. Büyüsüne kaptırıyorsun kendini. Diğer tarafı ise zifiri karanlıkta, karşına ne zaman ne çıkacağı belli değil, nereye varacağı da...

Nasıl başardılar bunu bilmiyo-

rum..! Baskıcı rejimlerin hedefi bireysiz toplumlar kurabilmektir, bastırılmış sindirilmiş toplumlar. Yeni Dünya Düzeni dedikleri, toplumsuz bireyler üretti. Şimdi; bir türlü çoğunlukla hareket edemiyoruz içimize kapanıyoruz. Sırtımızda evimiz, kaplumbağa misali başka bir yere ait olamıyoruz. Ah çıkabilsek o karanlık kabuğumuzdan; coğrafyaları, iklimleri, renkleri tanıyacağız da başka bir dünya keşfedeceğiz dışarıda...

Çok değil 15 yıl önceki sokağınızı düşünün, boş arsalar daha çok olsa da semtte, birbirinin

her halini bilen komşularınız vardı. Komşuluklarımız vardı... Evlerden yemek kokuları ardı sıra evlerimizi sarardı; komşuda pişen bize de düşerdi elbet... Bahçelerde erik, ayva, armut, kiraz ağaçları... Toplar oturur afiyetle yerdik. "Acaba hormonlu mu bunlar?" gibi kaygılarımız da yoktu. Hale ki ramazan öncesi ya da kışa hazırlık için annelerimiz/ablalarımız toplanır; yufkalarını açar, makarnalarını keser, salçalarını çekerdi. Ev almanın değil komşu almanın pahalı olduğu zamanlardı... Bir dönem de olsa bahçeli bir evde büyüyen şanslı kuşaklardandım. Boş hiç bir yer bırakmadık şimdi sokakta, apartmanlar dip dibe fakat hanelerimizin arasında aşılmasına asla müsaade etmediğimiz, ataletten örülü kalın duvarlarımız var. Yalıtımları o kadar iyi ki komşularımızın ne hüznü, ne acısı, ne sevinci bize ulaşıyor. Hatta ve hatta yan odamızdaki aile fertlerimizden ne kadar haberdarız acaba?

"İçeride insanlar dolu büyük evler var karşıda, gene de tek odada

bir başına olmak, bir evde yalnız yaşamak, yaşamın en önemli yanı, daha doğrusu: Kimi zaman yalnız kalabilmek mutluluğun ilk koşulu." Franz Kafka- Milena'ya Mektupları'nın da böyle dese de yalnızlık kasvetlidir, insan her an yalnız kalmaz, özel hallere mahsustur bu tür yalnızlıklar. Çünkü mutluluk paylaşıncaya tadı çıkan bir duygudur. Yalnız mutluluk yavan kalmış bir aş gibidir.

Gerçekleri söylemek gerekirse insanlar yalnızlık denen şeyin aslında ne olduğunu, nereye varabileceğini pek bilmiyorlar. Yalnızlık makul bir tercih gibi gözükebilir, herkesle ilişki kurmak aynı tadı vermeyebilir. İnsanların yüzleri bir resim galerisinden öteye bir anlam taşımayabilir, konuşmalar da bir zilin çınlaması gibi olabilir. Yine de çevremizde bize güç veren değerli insanlar vardır. Üstad Necip Fazıl der ki: "Son gün olmasın dostum, çelengim, top arabam... Alıp beni götürsün, tam dört inanmış adam..." Sizin de tabutunuza omuz verecek dört güzel adam

olmalı yanı başınızda.

Bu yazdıklarımı okurken hoş bir duyguya kapılmayacaksınız eminim, hepimiz daracık dünyalarımızda insanlardan kopuk yaşıyoruz çünkü. Gerçek hayata öylesini yabancılaşmış ki, adını bile duymak istemeyiz. Kabuklarımıza çekilmişiz. Peki, neden ve nereye bu kaçışımız? Niye soyutluyoruz yaşamdan bu denli kendimizi? Bireyselleşerek varacağımız hangi menzile var? İnternetimizi ve odamızı elimizden alsalar, öylece ortada kalacaklağız. Etiyle, kemiğiyle gerçek birer insan olmak o kadar zor mu? Sanal gerçekliklerle zaman tüketmek kolayımıza geliyor...

Tüm bunları düşününce, zarar eden tüccar gibi hesapları baştan ele alıp yeniden başlamak lazım. Şimdi vakti artık, dünyaya bu gözle bir daha bakmak için bir fırsat daha var önümüzde, engelsiz/hormonsuz ilişkiler kurmak adına, kendi sağlıklı iletişimlerini kurabilen aileler için... Neden olmasın? İstedikten sonra...

Linç Ediyorum, Öyleyse Varım !

IHSAN ASLAN

Merhum Akif Emre ağabeyimiz dar-ı bekaya geçmeden önce aklımıza şu sözleri kazıdı:

“Herhangi bir düşünceyi eleştirmek için, taraf olmak için, her şeyden önce FİKİR HAYSIYETİ-NE sahip olmak gerekir.”

Akif ağabey bu toplumun çektiği açlığı farketmiş ve buna yönelik bir hayat mücadelesi verme gayretine girmişti. Düşünce yapısı ve kaleme aldığı yazılar bunu çok net ortaya koyuyordu.

Etrafımıza baktığımızda yaşanan problemlerin, çözüme kavuşmayan dertlerin yegane sebebinin “haysiyet” eksikliği olduğunu görüyoruz. Haysiyet kavramı, üzerinde bulunduğu varlığa/nesneye onur, değer ve saygınlık yükler.

Fikrin, düşüncenin, eylemin, davranışın, hareketin, durmanın, konuşmanın veya susmanın bir haysiyeti vardır. Bu haysiyeti bu kavramlara giydiren şüphesiz ki insanoğludur.

İnancı, düşüncesi, eylemi yüzünden takdir edilen, saygı gösterilen veya aşağılanan, zulme uğrayan başka bir canlı var mıdır bu gezegende?

Hepimizin bir fikri var. İnanıldığı-mız değerler ve uğruna yaşadığımız, konuştuğumuz, sustuğumuz bir dava var. Herkesin muhakkak doğru olduğunu düşündüğü ve peşinden koştuğu bir değer var.

Peki bu değerleri ve davaları kim belirliyor, ne belirliyor? Üzerine doğduğumuz geleneği, inancı, düşünceyi, aileyi, ülkeyi biz belirlemiyoruz. Değer yargılarımızı, sevdiğimizimizi, nefret ettiklerimizi hangi kriterlere göre seçiyoruz? Özgün, objektif ve doğru bir seçim yaptığımızı söyleyebiliyor muyuz? Coğrafyamız, geleneğimiz ve çevremiz aklımıza sınırlar örüyor mu? Bu tarz soruların cevabını aramak, bizleri insan yapacak olan bir uğraştır aslında. Kim olduğumuzu, ne olduğumuzu sorgularız. Sahip olduğumuz düşüncenin, yaptığımız eylemin belkide coğrafyadan ve gelenekten ibaret olabileceğini sorgularız. Bu sorgulama insana, tabularını ve sınırlarını aşabilmesi için bir ufuk açar.

Üstad Atasoy Müftüoğlu, “İSLAM, SINIRLARI AŞAN BİR BİLİNCİN ADIDIR.” diyordu. Çünkü sınırlara hapsedilmiş bir düşünce ve inanç sistemi muhakkak

ki, insanoğluna reçete olamaz.

Peki nedir bu sınırları aşmanın formülü? İslam bu sınırları aşan bir bilinci nasıl oluşturuyor?

Atasoy Müftüoğlu bu soruya şöyle cevap veriyordu: İSLÂM KESİNLİKLE FARKLIYI VE FARKLILIĞI SORUN HALİNE GETİRMEZ. İSLÂM SADECE KÖTÜYÜ VE KÖTÜLÜĞÜ SORUN HALİNE GETİRİR. ONUN MESELESİ KÖTÜYLE VE KÖTÜLÜKLEDİR.

Farklıyı ve farklılığı sorun haline getirmeyen bir İslâmdan bahsediyorsak, bu dine inanan Müslümanların da farklı olana ve farklılığa saygı göstermelerini bekleriz. Farklı olana saygı göstermek için muhakkak ki fikir haysiyetine sahip olmamız gereklidir. Karşı tarafa söz hakkı vermek, karşı tarafın düşüncesini dinlemek, katılmasak dahi düşünceye saygı göstermek ve farklılıklara rağmen insanlık için ortak çözümler ortaya koymaya çalışmak, haysiyet sahibi olmanın temel gereksinimidir.

Son yıllarda sosyal medya çağına dönüşen yeni bir dünya ile karşı karşıyayız. Yüz yüze konuşmaların, mimiklerle iletişim

kurmanın en aza indirgendiği ve cansız, ruhsuz kelimelerle anlaşmaya çalışmanın zirve yaptığı bir çağ bu. Konuşmak, dinlemek ve uzlaşmak yerine; çatışmak, susturmak ve linç etmek daha çok rağbet görüyor bu mecrada. Fikir haysiyetinden yoksun insanlar, yazıyor, çiziyor, eleştiriyor, konuşuyor ve hiç susmuyorlar. Ortaya çoğu zaman faydalı bir değer çıkmıyor - çıkamıyor.

Herkesin düşüncesini özgürce belirttiği ancak çoğu kimsenin bu düşünce uğruna hiçbir zahmete girmediği bir alan sosyal medya. Eğer bir paylaşım sizin düşüncenize uyuyorsa beğeni ve kalp butonları, uymuyorsa nefret ve engel butonları bir tık uzağınızda. İşte bu kadar basit. Böyle bir ortamda çoğu zaman farklılığı konuşmaya ve ortak bir çözüm üretmeye zaman bulamıyorsunuz. Büyük bir heyecan ve coşku ile gardınızı almaya ve sizden farklı olana kılıç çekmeye mecbur bırakılıyorsunuz adeta.

Müslümanlar sosyal medya sayesinde hayatı boyunca hiç görmedikleri ve konuşmadıkları insanlara düşman kesilir oldular. Birbirlerini engellediler. Nefret ve kin ürettiler. Nefretin olduğu yerde sağlıklı bir düşünceye ve uzlaşmaya yer yoktur. Nefretin olduğu yerde, susturmak vardır, kulak kapamak vardır, linç etmek vardır. Son yılların popüler bir alışkanlığı haline gelmeye başladı LİNÇ eylemi. Sosyal medyada eleştirerek linç etmek, toplumun bireyleri için varlıklarını kanıtlama aracına dönüşmeye başladı. Sosyal medya çağının sloganı olmaya aday bir cümle:

“LİNÇ EDİYORUM, ÖYLEYSE VARIM.”

Linç etmek, farklıya ve farklılığa karşı olanların eylemidir. Farklıyı ve farklılığı sorun haline getirmeyen bir dinin mensupları, nasıl oluyor da linç ederek varlıklarını kanıtlama gayretine giriyorlar? Geleneklerini ve düşüncelerini tabulaştıran ve

putlaştıran insanlar, varlıklarını ancak linç eylemiyle kanıtlayabilirler. Bir insan fikir haysiyetine sahip değilse, yapabileceği tek şey, sahip olduğu fikri başkalarına dayatmaktan öteye gidemez.

Öte yandan baktığımızda bu düşmanlığın, nefretin ve linç kültürünün oluşmasına ortam hazırlayanlar işin ekmeğini yiyorlar ve Müslümanların birbirlerini hayasızca, edepsizce, haysiyetsizce linç etmesinden oldukça memnuniyet duyuyorlar.

Bizlere düşen sorumluluk, farklıya ve farklılığa karşı ortak bir çözüm üretecek bir bilinç yapısı oluşturmaktır. Bizleri farklılıklarımız üzerinden ayrıştıran, birbirimize düşman eden, aramızda nefret ve kin oluşturan ne varsa, kim varsa, fikir haysiyetine sahip olmaya çalışarak bu bunalımışlığın üstesinden gelebileceğimizi ümit ediyorum...

Elimizden Kayıp Giden Bayramlar

MUSAB ALTUNKAYNAK

Bir hafta kalmıştı. "Falan" teyze, "Filan" amca ile beraber eksikleri belirlemiş, elinden geldiğince tüm hazırlıkların bitirilmesi için koşturmaktaydılar. Her şey tastamam olmalıydı. Gelecek olan misafirler, hem memnun kalmalı, hem keyifli vakit geçirmeli, hem de onların da çocukluk ve gençlik yıllarında yaşadıkları bayram heyecanını iliklerine kadar hissetmeliydiler. Etinden tutun baklavasına, en özel misafir şekerinden en güzel kokan kolonyaya kadar her şey neredeyse tam idi. Çocuklara verilecek harçlıklar için bankalardan, çarşı es-

nafından bozuk ve gıcır gıcır paralar temin edilmiş, gömleğin iç cebinde yeni sahibini beklemekteydi. "Falan" teyze ve "Filan" amcanın bir senedir süren özlemleri ve yalnızlıkları, bir süreliğine de olsa dinecekti. Bayramlar hep bunu yaşatırdı çünkü. Ulusal kanallardan hükümet yetkililerince yapılan açıklamalarla bayram tatilinin 9 güne çıkarıldığı açıklamaları "son dakika" gelişmesi olarak verilmekte, yaşlı çiftin sevinci de aynı oranda katlanmaktaydı. Madem tatil süresi uzatıldı, evdeki her şey tekrardan elden geçmeli, çarşı/Pazar ye-

niden ziyaret edilmeliydi.

Sayıllı gün çabuk geçer derler, lakin o bir hafta geçmek bilmiyordu. Akla gelebilecek her telkin için beklenen misafirin aranması geçiyordu yaşlı çiftin içinden. Zırt pırt arayıp da sıkılmamak için direniyorlardı, fakat daha fazla dayanamayıp aradı evladını "Filan" amca. Tatilin uzadığı haberini telefonda aktarırken sesi titriyordu heyecandan. "Biliyorum baba" dedi oğlu aynı heyecanla, ve ekledi. "İşler yoğun olduğundan ailecek çok bunalmıştık, çok iyi gelecek bu tatil dedi. "Filan" am-

canın gözleri daha bir parladı, "Dört gözle bekliyoruz oğlum, her şeyi hazırladık" dedi. Oğul, telefonun diğer ucunda gevelemeye başlamıştı. İş stresinin nasıl onları sıkıttığından, tatilin uzun olmasına nasıl sevindiğinden defaatle bahsettikten sonra: "Biz de bayadır güneye inemiyorduk baba, çocuklarla şöyle bir denize girmenin hayalini kuruyorduk uzun zamandır. Otel fiyatlarında kampanyalar çok uygun, kahvaltı da dahil üstelik. Bu bayram böyle oldu, bir dahakine telafisini yaparız artık." Sevinçten parlayan gözlerin parlaklığı kaybolmuş, ne diyeceğini bilememenin şaşkınlığıyla donakalmıştı amcanın bakışları. Merakla bekleyen eşine bomboş ve hemen ardından hüzünlü bakışlarla elinde telefon, beklemekteydi. Eşinin bakışları da paralel ölçüde sevinç parıltılarının yerine

endişeli bakışlara bırakmış, telefonda alınan haberi biraz da korkuyla beklemekteydi. Telefonu kapatmadan birkaç saniye önce "Anladım" diyebilirdi sadece yaşlı amca, ve kapadı telefonu. Eşine sadece "Bu bayram gelemiyorlar, uygun fiyata otel bulmuşlar, kahvaltı da dahilmiş. Güneye gidiyorlarmış" dedi ve "ben çarşıya gidiyorum" diyerek usulca çıktı evden.

Günlerdir yaptığı hummalı hazırlıkları boş boş göz gezdirdi "Filan teyze". Kendi çocukluğundaki bayramları hatırladı önce, hemen akabinde de torunlarıyla, geliniyle ve en önemlisi oğluyla geçirmeyi hayal ettiği bayramı. Şimdi ne hazırlamayı planladığı yemeklerin hangileri olacağına karar vereceği umurundaydı, ne de alınan şekerin tadı. Yaşadıkları o ufaklık yerleşim yeri daha da daralmıştı sanki. Komşularına, yakın akrabala-

rına, soranlara ne diyecekti şimdi? Nasıl anlatabilirdi ki ailecek, hatta sülalecek yenecek olan bayram yemekleri yerine otelin fiyata dahil kahvaltısının çok cazip olduğunu? Uzun zamandır göremediği oğlunun işten güçte çok bunaldığını, ancak gurbette olmasına rağmen kafasını dinlemek için farklı bir gurbet yerini tercih ettiğini? Bu düşünceler içerisindeyken yan komşusu çaldı kapısını. Komşusunu da gözü yaşlı gördü kadın, ne olduğunu sormadan anlatmaya başladı komşusu. Kızının bayram tatilini yurt dışında geçireceğini, uygun fiyata bir tur firması bulduğunu, ağlayarak anlattı. Bu kadar özlemlerle beklenen bayramların ve aynı şekilde -belki daha şiddetli- özlenen evlatların neden bayramı bayram gibi geçirmek yerine otel köşelerinde hem de büyük bir hevesle geçirmele-

rinin sebebini anlamayarak dinledi komşusunu. "Bizimki de gelemiyor" dedi, ve gözleri doldu yaşlı kadının.

İki komşu dertleşirken tatil planları yapan evlatları tatilde giyecekleri kıyafetleri, gezecekleri mekanları keşfetmekle meşguldüler. Adına bayram tatili diyecekler, ancak hiçbir tanıdık onları ziyarete gelmeyecek. Evlatlarına kimse harçlık vermeyecek. Gittikleri yerlerde kimse şeker ikram etmeyecek onlara. Kahvaltıyı otelde ücretsiz(!) yapacaklar, ancak diğer öğünlerde tonlarca para ödeyecekler. Bununla stres attıklarını düşünecek, kafalarının bir haftalığına rahatlamasını bekleyecekler. Bayram geleneğinin yerini bayram ödeneği almış, koca bir çalışma senesinin ardından tüm akrabalarından ve memleketlerinden irak bir bayram geçirmenin haksız gururunu yaşamaktaydı evlatlar.

Oysa ki Peygamberimiz bayramları, Müslümanlar için yardımlaşma, dayanışma ve sevinç günleri ilan ederek, bugünlerde, insanların gülüp eğlenmelerine izin vermiş, hem dini hem de sosyal yönü olan bu bayramların Müslümanların kaynaşmasına vesile olduğu gibi yoksulların ihtiyaçlarının giderilmesine de olanak sağlaması gerektiğini bizlere göstermiştir.

Peygamber Efendimiz (sas), "Arefe günü, kurban günü ve "teşrik" günleri biz Müslümanların bayramıdır. Bugünler, yeme içme günleridir" buyurur. Allah Resulü, bayram sabahı güzel elbiseler giyinip mescide giderdi. Bayram namazına kadınlar ve çocuklar da iştirak ederdi. Nebi (sas), bayramı sevinç günleri ilan etmişti. Toplum ve fert düzeyinde meşrû ölçüler çerçevesinde eğlenmenin bir ihtiyaç olduğuna inanan Hz. Peygamber (sas), Medine'ye hicret ettikten sonra Medinelilerin yılda iki bayram kutladıklarını görüp "Yüce Allah, size o iki bayram günlerine bedel olarak daha hayırlı iki bayram günleri ihsan buyurmuştur." (Ebu Davud, "Salât", 245; Nesâî, "İdeyn", 1) diye müjdelemiş, o günlerin Ramazan Bayramı ile Kurban Bayramı günleri olduğunu haber vermiştir. Müslümanlar, bugünlerde birbirlerini ziyaret eder, bayramlaşır, yer, içer ve meşrû bir şekilde eğlenerek günlerini neşe ile geçirmeye çalışırlar. Hz. Peygamber, bir başka hadisinde ise şöyle buyurmuştur: "Arefe günü, kurban günü ve "teşrik" günleri biz Müslümanların bayramıdır. Bugünler, yeme içme günleridir." (Ebû Dâvud, "Savm", 50; Tirmizî, "Savm", 59) Peygamberimiz, bayramları, Müslümanlar için yardımlaşma, dayanışma ve sevinç günleri ilan ederek,

bugünlerde, insanların gülüp eğlenmelerine izin vermiştir. Hem dini hem de sosyal yönü olan bu bayramlar Müslümanların kaynaşmasına vesile olduğu gibi yoksulların ihtiyaçlarının giderilmesine de imkan sağlamaktadır. Hz. Peygamber, Müslümanların sevinç ve üzüntülerinin paylaşılmasını istemiş ve sadece bayramlarda değil, her zaman karşılıklı yardımlaşmayı emretmiştir. O'nun, konuyla ilgili emir ve tavsiyelerini hepimiz biliriz. Toplum dayanışmasını sağlamak üzere maddi durumu müsait olanların, Ramazan Bayramı'nda, her bir aile ferdi için fitre vermelerini; Kurban Bayramı'nda ise kurban kesilmesini emretmiştir. Ayrıca Kurban Bayramı'nda farz namazlardan sonra teşrik tekbirlerinin getirilmesi de O'nun sünnetlerindedir. Peygamberimiz, her zaman arkadaşlarıyla görüştüğü gibi bayramlarda da onları evlerinde ziyarete gider, ikramlarını kabul ederdi. Kendisi de misafirlerine ikramda bulunurdu.

Bayramlar; Allah'ın Peygamber aracılığıyla bize ilettiği müjdelerin en keyiflilerindedir. Kapitalizmin gölgesinde kaybolmayan bayramlara ulaşmak dileği ile...

Yakını Uzak Eden Cihazlarımız

MUSAB GÖKTAŞ

Günlük yaşamın vazgeçilmez bir parçası haline gelen iletişim cihazlarını düşününce, bazı sorular kaçınılmaz oluyor bana. İletişim cihazlarının icat edilmediği zamanlarda, bir yolculuğa çıkan veya birbirinden uzakta yaşayan insanlar bizim kadar endişe ediyorlardı mı diye sormadan edemiyorum. Birbirinden aylarca ayrı kalabiliyorlar ancak belki de bir kez olsun birbirlerinin seslerini duymuyorlardı. Birbirlerini Allah'a emanet ediyorlardı ve yola koyuluyorlardı. Ama bizim kadar endişe ediyorlardı mıydı? Biz ise çocuğumuzu bakkala yollayıp, iki dakika gecikirse direk telefonla arıyoruz. Belki eşinin evde olduğunu bilmesine rağmen günde birkaç kez iyi mi diye sorup kontrol etme

ihtiyacı hissediyoruz. Acaba ne oldu bize? Eskide olandan daha güvensiz bir ortamda mı yaşıyoruz, Allah'a olan güvenimiz mi azaldı, hastalandık mı, yoksa bağımlı mı olduk? İyi bir amaca matuf kullanılabilecekken, bizim genetiğimizi bozan, hasta ve bağımlı hale getiren, kaçınılmaz ve vazgeçilmez olan cihazlardan bahsediyoruz. Bu cihazları çok amaçlı olarak kullanabiliyoruz; bilgi edinme, eğlenme, haberleşme vb. Belki de bizi bir şekilde bunlara bağımlı kılan bu çok yönlülüktür diyebiliriz. Çünkü yapmak istediğimiz neredeyse her şeyi, dizimizin üstüne koyduğumuz ya da cebimizde taşıdığımız cihazlarla yapabiliyoruz. Haber, makale, kitap okuyabilirken izlemek

istediğimiz her şeyi izleyebiliyoruz. Yazı, ses ve görüntü ile haberleşebiliyor, oyun, müzik ve videolar ile eğlenebiliyoruz. Elimizde "akıllı" bir telefon varken, neredeyse başka hiçbir şeye ihtiyaç duymuyoruz. Peki, ya sonra? Bunun üzerine belki bir kitap yazılabilir. Ancak bir yönü üzerinde durmak istiyorum; sanallaşma. Bu cihazlar bizi gerçek dünyadan koparıp sanal âlemin içine hapsediyor. Bunun acı ve yaşanmış bir örneğini vermek gerekirse, çocukların oyunlarından bahsedebiliriz. Bundan üç beş sene önceye kadar mahallede çocuk sesi daha çok gelirdi. Çocuklar daha çok oyun oynar daha çok yaramazlık yapar, gerçekten çocukluklarını yaşarlardı. Şu

Şu anda ise maalesef ki çocukluk da sanal hale geldi. Bana arkadaşlarımla oyun oynamaya çıkıyorum diyen kardeşimi, yarım saat sonra gördüğüm hal beni gerçekten ürkütmüştü. Beş arkadaş toplanmış, hepsinin ellerinde akıllı telefon veya tabletler. Online olarak internet üzerinden oyun oynuyorlardı. Konuşmaları monoton ve terimler üzerindedir. Genellikle hep sinirli ve birbirlerine bağırıyorlardı. Hiçbiri sanki bu dünyada değil, o aletlerin içindeydiler. Mahallede arkadaşlar ile oynamanın geldiği hal maalesef buydu. Sadece oyun şekli değişmiş, kişilikler ve ahlakta başka bir biçime evrilmişti. Ama şunu itiraf etmek gerekir ki, ne kendimizi ne de çocukları bu hale teknolojiyi geliştirenler getirmedi. Kendimiz getirdik. Daha yaşı dolmamış bebeklerin eline telefonu veren ve ekran kildini açınca sevinip “ne kadar akıllılar” diyen bizler değil miydik? Çocuklara bu konuda hiçbir sınır koymayıp, onları sanal hale getiren maalesef bizleriz. Bir şekilde uyuşturup bizi rahat bırakmalarını istiyoruz, bir şekilde kolaya kaçıyoruz. Ve onları bebeklikten itibaren buna alıştıırıyoruz. Belli bir yaştan sonra ise ellerinden almak zaten imkânsız bir hale geliyor. Biz gençlerin ahvalini anlatmaya ise kelimeler pek yeterli değil. Böyle bir çağın “gerçeklerine” en çabuk adapte olup sınırlarını zorlayabilen bizleriz. Gelişen teknolojileri küçük ve büyüklerden çok daha derin-

lemesine anlayabiliyoruz. Ve bu teknolojileri geliştirip ticari amaç güdenler, yazılımlarını bizi dikkate alarak tasarlıyorlar. Ne kadar çok talep olursa o kadar çok kazanıyorlar ve bu nedenle talebi zirvede tutmak istiyorlar. Mesela insanda en çok gençlik döneminde zirve yapan beğenilme duygusunu okşamak için çok ciddi bir çaba var. Sosyal medya aracılığı ile yapılan “paylaşım”ların beğenilme isteği, neredeyse gençliğin hepsinde mevcut. Farkında olmadan hayatlarının temel gayesi bu oluyor. Bunun için gezip, bunun için yiyip bunun için fotoğraf çekiyorlar. Kim daha “cool”, daha çok gezmiş veya daha iyi çekmişse, en havalıları ve ulaşılmak istenenleri o oluyor. Ve program tasarımcıları bu zaafaları bildikleri için, her geçen gün kartlarını bu noktalara oynuyor. Gelinek noktada ise hayatları iletişim aletlerinin içerisine hapsolmuş, sosyallikleri problemlili veya yok, iki kelimeyi bir araya getiremeyen, kitap okumayan, saygı edepte sınıfta kalmış ve eğitimleri gün geçtikçe daha da başarısız hale gelen bir gençlik ortaya çıkıyor. Bugün belki de içimizi en çok acıdan tabloyu görmek, neler yapılmasını düşünmek her birimizin görevi.

Gençlik ve kısmen orta yaşlılık döneminde bu iletişim aletleri ile tanışıp, “iletişim”lerini kaybeden bir kuşakla da karşı karşıyayız. Restoranda, kafede, okulda ya da herhangi bir sosyal ortamda bir araya gelen insanları

gözlemlediğimde, çok büyük bir kısmında gördüklerim bu sanallaşmanın kanıtı niteliğinde. Eğer aralarında birkaç dakika konuşuyorlarsa bunun birkaç misli önlerindeki “iletişim” aletleri ile ilgileniyorlar. Eğer içlerinde birisi anlatıyorsa, diğerleri anlatanın yüzüne dahi bakmıyor, fırsat bulurlarsa birkaç kelime ile cevap veriyor. Aslında birbirlerinin yanındalar ama olabildiğine uzaklar. Varlar ama yoklar. Büyükken tanışıp bu halde olan bir neslin, bebeklikten itibaren bu aletlerle tanışan çocuklarının akıbeti ise beni ürpertiyor. Acaba bunun farkına ne zaman varacağız? Bu iletişim aletlerini sadece iletişim amaçlı kullanabilecek miyiz? Bizi esir almasına ne zaman dur diyeceğiz? Bizim odaklanma kaybımıza, kalıcı bilgi sahibi olmamıza, hafızamızın zayıflamasına sebep olduğunu ne zaman göreceğiz? Daldığımız zaman saatlerce kontrolün bizde olmadığını farkında mıyız? İletişim cihazları ile iletişimimizi kaybettiğimiz, sosyal bir varlıktan sanal bir varlığa evrildiğimiz farkında mıyız? Bu aletlerin zararından çok faydasının olduğunu söyleyebiliyor muyuz? Eğer bunu söyleyebiliyorsak ve kontrolün bizde olduğundan eminsek ne mutlu bize. Allah bu çağın imtihanında bizim yardımcımız olsun. Vesselam.

“Fast Food” Kültürümüzü Tehdit Ediyor!

SENA GÜRLER

1980’li yıllardan sonra ‘kapitalizm’ giderek dünyayı etkisi altına almaya başladı. Özellikle küresel şirketler kapitalist tüketim anlayışının yayılmasında etkin rol oynadılar. Yeme-içme, eğlence, müzik, sinema gibi çeşitli alanlarda etkisini gösteren kapitalizm, küreselleşmenin de etkisiyle tek ve ideal tip anlayışının yaygınlaşmasında etkili oldu.

Tüketim odaklı yaşam anlayışının giderek yükseldiği bu dönemde daha çok tüketimi teşvik etmeyi amaçlayan “hız” kavramı büyük önem kazandı. Hem üretimde hem de tüketimde kendisini gösteren “hız” anlayışı, hızlı alışveriş, hızlı yeme- içme, yani “fast food” kültürünü de bera-

berinde getirdi.

İnternette daha hızlı ve kolay alışveriş anlayışının yayılması, günün herhangi bir saatinde alışveriş yapma olanağı sundu ve dolayısıyla tüketimin artmasına sebep oldu. Benzeri şekilde fast food kültürünün yayılması da yeme-içme anlayışında büyük değişimlerin yaşanmasına sebep oldu.

Fast Food kültürünün bu denli büyümesinin temelinde kapitalist anlayışın hakim olmaya başlamasıyla birlikte özellikle de Amerikan toplumunun yapısında ortaya çıkan köklü değişimler yatar. 1973’lü yıllardan sonra Amerikan ekonomisinde yaşanan bir takım değişimler

kadınların işgücüne katılma sürecini beraberinde getirmiştir. 1975 yılına gelindiğinde küçük çocuğu olan Amerikalı annelerin üçte birinin ev dışında çalışmaya başladığı görülmüş ve ilerleyen yıllarda bu oran giderek artmıştır. Kadının çalışma hayatına dahil olma süreci elbette yalnızca Amerika ile sınırlı kalmamış ve giderek tüm dünyada yayılmaya başlamıştır. Bu durum aynı anda birçok sorumluluğu yerine getirmeye çalışan kadının daha pratik ve hızlı çözümlere yönelmesine sebep olmuştur. Henüz daha anne sütüne muhtaç olan bebeğin bile “hazır mamaya” mecbur kaldığı, dolayısıyla kundaktan itibaren hazır ve hızlı gıda alışkanlığının

başladığı ve bu anlayışın ileriki yaşlarda daha büyük boyutlara ulaştığı gözlemlenmiştir. Bunun yanı sıra kapitalist üretimin beraberinde getirdiği uzun süren çalışma saatleri, kısa süreli mola imkanları gibi çeşitli faktörlerin de fast food kültürünün yayılmasında etken olduğunu belirtmeliyiz. Yapılan araştırmalara göre bir kuşak önce ABD’de gıdaya harcanan paranın dörtte üçünün evde yemek hazırlığı için harcandığı, ancak günümüzde gelen noktada harcanan paranın yarısının büyük ölçüde fast food tüketimine

harcandığı tespit edilmiştir. Fast Food’un yaygınlaşmasıyla birlikte ortaya çıkan problemleri şu şekilde ifade edebiliriz: 1-Kültür aktarımının ve aile içi sosyalleşmenin en temel faktörlerinden biri olan yemek masalarını dağıtıp bir yandan da batı kültürünün empoze edilmesinde etkili olan küreselleşmenin oynadığı rol neticesinde yeni nesillerin ciddi ölçüde kendi kültürlerinden habersiz ve tek tip kültür anlayışına yönelmesini sağlamıştır. Fast foodun genç nesil tarafından tercih edilir hale gelmesi, genç neslin

fast foodu satın almak için tüm dünyada tek tip olarak sunulan “café” tipi ortamları tercih etmelerine, bu da batı kültürünün yoğun bir şekilde aktarımına yol açmıştır. Öğüt almaktan çok örnek almaya odaklı olan genç neslin aile ile vakit geçirmekten giderek uzaklaşması kültür kaybına yol açmakta, “alkollü olmayan” sözde nezih ortamlara gittiği için de bu tür ortamları tercih etmesi aile açısından sorun olarak telakki edilmemekte ve neticede anne-babasından, kendi kültüründen, değerlerinden kopuk bir neslin yetişmesinin önü açılmaktadır.

Elbette ki kültürün üretildiği tek ortam yemek masası değildir. Ancak ne yazık ki, artık günlük rutin okul ya da iş saatlerinin dışında geriye kalan vakitlerin tamamı teknoloji tarafından esir alınmaya başladığı için ortak paylaşımların olduğu yemek masalarının önemi yadsınamaz.

2-Hangi koşullarda hazırlandığı ya da içeriğinde ne olduğu bilinmeyen gıdaların tüketilmesi, paket ürünlerin kullanılması sağlık sorunlarında ciddi bir artışa yol açmıştır. Amerika'da ve dünyanın birçok ülkesinde obezite sorununun ciddi boyutlara ulaşması bunun en büyük örneğidir. İçeriğinde "helal olmayan" ürünlerin kullanıldığı, hatta kullanılan etin kesim koşullarının ya da içeriğinin dahi şüpheli olduğu yönündeki söylemlere rağmen bu tür zincirlerin ürettiği hamburgerler tüketilmeye devam ediliyor. Müslümanların yedikleri her ürünün içeriğinden haberdar olma, içeriğini araştırma sorumluluğu varken sadece fast food zincirlerinin ürünlerinde değil, paket gıdalarda dahi ortaya çıkan problemler yalnızca fiziki değil manevi hastalıklara da yol açıyor.

3-Fast Food sanayiinin güçlü bir şekilde ortaya çıkışı küçük işletmelerin güç kaybetmesine yol açmış ve halihazırda

tek tip tüketim anlayışının yayılmasında etkili olmuştur. 1970'li yılların başlarında fast food sanayiinin ortaya çıkışının bağımsız işletmeler açısından bir tehdit unsuru olabileceği, gıda ekonomisinin dev şirketlerin egemenliğine girmesinin muhtemel olduğu konuşuluyordu. Bugün bütün bunlar gerçek oldu. Küçük işletmeler değersiz hale gelirken seri ve tek tip üretim yapan Mc Donald's türü fast food zincirleri giderek büyüdü.

Bugün ülkemizde var olan küçük işletmelerin dahi hayatta kalabilmek ve daha çok satış yapabilmek için köfteyi herhangi bir ekmeğin arasına değil, hamburger ekmeğinin arasına koymaya mecbur kaldığını, içerisinde bizim kültürümüze ait olmayan ve yine helal olup olmadığını bilmediğimiz peynirler ve çeşitli ürünler kullandığını, satış yaptıkları mekanların belli bir kültüre benzetilmeye çalışıldığını görüyoruz.

Dev "Fast Food" zincirlerine sahip olan "Mc Donald's" üzerine yapılan araştırmalarda Mc Donald's'ın bugün dünya çapında yaklaşık otuz bin restorana sahip olduğu ve her yıl yaklaşık iki bin yeni restoran açtığı ifade ediliyor. Amerika'nın en büyük sığır eti, domuz eti ve patates alıcısı olan Mc Donald's'ın aynı zamanda ülkedeki en büyük oyuncak

dağıtıcılarından biri olduğu, bu yüzden de Amerikalı çocukların %96'sının kurgusal karakter olan "Ronald McDonald"ı tanıdığı ifade ediliyor. Bu ise yalnızca gıda üretimi değil aynı zamanda kültür üretimi ve küçük yaşta idol karakterler oluşturma noktasında ne kadar etkili çalıştıklarının ifadesidir.

4-Fast Food satış sisteminde tek tip üretim neticesinde maliyetler düşürülmeye çalışılsa da bu durum söz konusu şirketlerin çalışanlarının kazançlarına ya da satılan ürünün fiyatına yansımamakta, dolayısıyla özellikle şirket sahibinin kazandığı ve emek verenin emeğinin sömürüldüğü tipik bir sistem ortaya çıkarılmaktadır.

Bir yandan değişen toplumsal yapı, aile yapısındaki dönüşümler, çalışma hayatında kadının da aktif olması gibi unsurlar tarafından beslenen fast food kültürü; bir yandan da standart ve tek tip yaşamı ön gören "küreselleşme"nin de etkisiyle ciddi bir gelişme kaydetti. Bugün dünyanın dört bir yanında insanlar en iyisini yemek, içmek ve giymek arayışı ile aynı kolayı (Coca Cola) içmekte, aynı hamburgeri (Mc Donald's) yemekte ve aynı ayakkabıyı (Adidas) giyinmekte...

Küreselleşme hareketlerinin ve kapitalizmin tüm dünyaya yaptığı "birbirinin aynısı olma" çağrısına her ülkenin ve milletin yanıtları farklı oldu, ancak genel olarak tüm dünyada etkisi görüldü ve görülmeye de devam ediyor. Kısmen milli ve dini değerleri dolayısıyla karşı koymaya çalışan toplumlarda, özellikle fast food kültürünün yaygınlaşması için o toplumun değerleri üzerinden çalışmalar yürütüldü. Ülkemizde Ramazan aylarında Coca Cola'nın "iftar sofralarının vazgeçilmezi" olarak sunulduğu Ramazan'a özel reklamların hazırlandığına, fast food zincirlerinin "iftar menülerinin" talep gördüğüne her yıl şahit oluyoruz. Elde edilen veriler bu türden markaların top-

lumun duygularını hedef alan kampanyalarının etkili olduğunu da ortaya koyuyor.

İslam ümmeti olarak uyanık olmamız ve kapitalizmin planlarına karşı doğru alternatifler geliştirmemiz gerekiyor. Son yıllarda ülkemizde helal gıda, paket ürünlere karşı el yapımı ürünlerin teşviki gibi hususlar gündemde olmakla birlikte hala ülkemizde fast food tüketiminin, hazır gıdaların kullanımının yoğun olduğunu görüyoruz. Fiziki ve manevi hastalıklara yol açmasının yanı sıra fast food tüketiminin küreselleşme ve kültürel dönüşüm üzerindeki etkileri göz önünde bulundurularak bu hususta gerekli çalışmaların yapılmasının ve herkesin bireysel olarak üzeri-

ne düşeni yerine getirmesinin gerekliliğini vurgulamalıyız. Zira Rabbimiz Bakara 186. Ayette: "Ey insanlar! Yeryüzündeki şeylerin helal ve temiz olanlarından yiyin! Şeytanın izinden yürümeyin. Çünkü o sizin için apaçık bir düşmandır!" buyuruyor.

Kaynakça:

1-Küresel Yaşam Tarzı Örneği "Fast Food" (McDonalddlaşma) Kültürü - Halenur Uyanık - Academia.edu

Komşu Çöp Kovan Ne Durumda?

SÜLEYMAN AKTÜRK

Her türlü tüketim malzemesi ve gıdanın bol olduğu günlerde yaşıyoruz. Yediğimiz önümüzde yemediğimiz ardımızda. Bir ürünü elde ederken veya tüketirken pek fazla zorlanmıyoruz. Kolay ulaşıyoruz ve kolayca harcıyoruz. Buraya kadar sorun yok. Nime-tin kaynağı Allah, vermiş biz de faydalanıyoruz. Ancak burada

bir durmamız lazım. Buradan sonra bir sorun var. Elde etmenin ve harcamanın bir sınırı yok mu? Bir de yetmez korkusuyla elde edip, tüketemediklerimiz sorunu var. İnsanlık tarihi ciddi kıtlık ve yokluk dönemleri yaşamıştır. Hatta günümüzde dünyanın bir kısmı(Türkiye de bunlara dahil.) sınırsız bolluk içinde

yaşarken bir kısmı açlık ve yokluk içinde kıvrınmaktadır. Savaşın kol gezdiği insanların işlerine ve tarlalarına gide-medikleri bu bölgelerde açlıktan ölüm vakalarını her gün duymaktayız. Duyuyoruz duymasına ancak ölüm gerçeğinde olduğu gibi, başımıza gelmeden hikmetini kavrayamıyoruz.

Hepimiz evlerimize erzak alıyoruz. Dolaplarımızı tıka basa dolduruyoruz. Yiyoruz içiyoruz. Peki, çöp kovalarımızın durumu nedir? Çöp kovalarımızı kontrol ediyor muyuz? Her gün evimizden ne kadar tüketilebilir gıdanın, giyilebilir eşyanın çöpe gittiğini biliyor muyuz?

İnsan nimetin hikmetini kavrayamazsa hoyratça tüketir, israf eder. Nimet emekle beraber değerlendirilmelidir. Önümüze gelen her nimet zorlu bir emek sürecinin ürünüdür. Zorlu emeğin ürünü olan bu nimete saygı duymak gerekir. Öncelikle o nimeti var edeni hatırlamak gerekir. Örneğin sevdiğiniz biri size bir çiçek getirirse, ertesi gün size getirdiği çiçeği çöpte görse, ne düşünür? Bir daha size çiçek getirir mi? Kıymet bilmeyene tekrar hediye verilir mi? Peki bize her gün sayısız nimetleri hediye edenin hediyelerini çöp kutularına doldurursak bir daha ne yüzle o nimetleri isteyeceğiz?

2018 verilerine göre Türkiye’de 1,7 milyar ekmek çöpe gitmektedir. Yıllık gıda israfı 214 milyar TL’dir. Bu rakamlar sadece gıda israfını veriyor. Diğer israflar daha da fazla. Şimdi dünyanın bir kısmı açlıktan kıvrılırken, soğuktan donarken, hatta yüz yıl önce dedelerimiz açlık ve kıtlıktan gurbetlere giderken bizler bu kadar büyük israfları nasıl yapıyoruz. Hele ki inancımız israf etmeyi haram kılmışken.

Bu sorunun cevabını vermek biraz zahmetli. Birkaç başlık altında toparlayalım.

1- Nimetin kaynağını tanımıyoruz. Nimeti hediye edenini tanımıyoruz. Hatta onu takmıyoruz. Nimete el sürerken aklımızın ucundan bile geçmiyor. Çocuklarımıza, eşlerimize nimetin kim tarafından gönderildiğini öğretmiyoruz. Nimet konusunda iman sorunumuz var. Öyle olmasaydı, ekmeği çöpe atarken, yıpranmamış ayakkabıyı, kullanılamaz hale gelmiş kabanı çöpe yollarken bir kere daha düşün-

memiz gerekirdi. Her gün evimizden onlarca plastik oyuncakçı artık beğenilmediği için çöpe atamazdık. Bunu yapmanın nimetin sahibine karşı saygısızlık olduğundan arlanırdı.

2- Nimetin emekle olan ilişkisini takmıyoruz. Bir bağ marul soframıza gelene kadar çiftçinin kaç gün soğukta, yağmurda çamurda uğraştığını önemsemiyoruz. Pazarcının, nakliyecinin, tohumcunun emeğini bilmiyoruz. Ekmek önümüze gelene kadar ne çileler çekildiğini, nasıl emekler verildiğini bilmiyoruz. Sadece fırından alıp yiyoruz. O nimet için sadece çenemizi oynatıyoruz o kadar. Dolayısıyla hiçbir emek vermediğimiz için veya nasıl çileli geldiğini bilmediğimiz için rahatça çöpe atabiliyoruz. Aslında çöpe atılanın, ağustos sicağında kürek sallayan çiftçinin, sıcak fırının karşısında terleyen fırıncının emeği olduğunu bilmiyoruz. Sadece tüketiyoruz ve arta kalanı çöpe atıyoruz.

3- Evimizi, ekonomimizi, harcamalarımızı planlamıyoruz. Çöpe gidişlerin en büyük sebebi plansızlıktır. Örneğin iki ekmek yeterli olacak yerde üç tane alıyoruz. Dolaba bir sürü sebze meyve doldurup sonra bunları orada bekletiyoruz. Sonra da bunlar soldu, çürüdü, küflendi bahaneleriyle çöpe atıyoruz. Gereksiz miktarda fazla alıp çöpe dolduruyoruz.

4- Birçok nimeti değerlendirmeyi bilmiyoruz. Eski insanların bir nimetin her türlü halini değerlendirecek becerileri vardı. Bizde o beceri yok. Mesela bir lahananın yapraklarını sarma yapıyoruz sapını çöpe atıyoruz. Hâlbuki sapı da değerlendirilebilir. Lezzetli bir yiyecek haline getirilebilir. Ancak hazırcılığa alıştığımız için ne zahmete giriyoruz ne de onu yapacak becerimiz var. Eskiden, eskimiş giyişiler çöpe gitmezdi, onlar kırpılır ve kilim dokunurdu.

5- Sökük dikmeyi tamir etmeyi bilmiyoruz. Birçoğumuz artık ne kendimiz tamir ediyor ne de tamir ettiriyoruz. En ufak bir arızada yırtılmada, sökülme-

de hemen çöpe gönderiyoruz. Hâlbuki basit birkaç işlemle elimizdeki o eşya yıllarca hizmet verecek hale getirilebilir.

6- Kendi araçlarımızı, malzemelerimizi üretecek becerimiz, düşüncemiz, çalışmamız yok. Tembel olduğumuz için üretmeden tüketmenin yollarını arıyoruz. Bundan dolayı toplum olarak borç batağına saplanmış durumdayız. Hak etmeden tüketiyoruz.

7- Aç gözlü ve gösteriş hastasıyız. Özellikle kadınlarımız ve çocuklarımız bu hastalık içinde kıvranıyorlar. Hiç ummadığımız yerlerde ve zamanlarda bu hastalıkla yüzleşiyoruz. Sürekli bir şeyler alma hastalığı, sürekli mevcut şartlarının yetersizliğinden yakınma hastalığı, sürekli kendisinin zaten zor ve sefil şartlarda yaşadığını düşünme hastalığı. Kısacası genel olarak şükürsüzlük hastalığının pençesindeyiz. Elde edemediklerimizden ötürü psikolojimiz bozuk. Az eşyası olmak, lüks içinde yaşamamak bizim için düşük olmak anlamına geliyor. Daha iyi şartlar altında olanlarla kıyas-

lıyoruz kendimizi. Filancaların standartlarını özlüyoruz. Elimizde bizi boğacak kadar fazla olan nimetler bizi rahatsız etmiyor. Bu kadar fazla nimetten dolayı utanç duymuyoruz. Hak etmediğimizi tükettiğimizde, yersiz harcadığımızda israf ettiğimizde canımız sıkılmıyor. Utanmıyoruz.

Bunlar benim mustarip olduklarım ve yazabildiklerim. Eğer bir gün başımıza büyük sıkıntılar gelirse bu yüzden gelir. Allah muhafaza eylesin. Bizlere ve ailemize efendimiz Hz. Muhammed'in standartlarında yaşayabilecek donanımları versin. Yoksa onun gibi yoksul bir peygamberin yanında bulunmaktan utanırız. Sonra onun söküğünü diktiğini duyarsak utanç duyarız. Onun sofrasından dolayı utanırız.

Merak ediyorum acaba efendimizin evinde çöp kovası var mıydı? Allah hepimize evlerimizdeki çöp kovalarıyla yüzleşmeyi nasip eylesin. Hayatımızı zorlaştıran fazlalıkların yükünden kurtarıp özgürleştirsin. Amin

Şimdi Değilse Ne Zaman?

HABİL AKSOY

Alemi İslam'ın tarih sahnesi içerisinde geçirdiği evreleri mercek altına aldığımız vakit, siyasi/sosyal bağlamda iktisadi birliğin fütühat kapılarını Müslümanlar'a açtığını göreceğiz.

Allah Rasulü'nün risaletiyle başlayan tevhid bayrağının dalga dalga yayılışı, Hz.Ebu Bekir ve Hz.Ömer döneminde de devam etmiştir. Hz. Ömer döneminde Mısır, Suriye, Filistin topraklarının İslam toprağı

haline geldiğini görüyoruz. Nitekim biliyoruz ki halife Ömer "Fırat'ın kenarında bir koyun kaybolursa, hesabı benden sorulur" diyen bir halifedir. Ve yine o "Ben bir yanlış yaparsam ne yaparsınız? diye sorduğunda "Seni kınından çıkan kılıçlarımızla düzeltiriz" cevabını alan halifedir.

Lakin tarihin seyri içerisinde birliğin ve beraberliğin akamete uğratıldığı dönemlerde fütühat hareketlerinin kesilip

buhranlı süreçlerin yaşandığına şahit oluyoruz. Hz. Osman döneminde ayak sesleri duyulan siyasi/toplumsal tefrikaların onun vefatıyla beraber daha da derin bir hal alarak Müslümanların Müslümanlara kılıç çektiği bir sürece evrilmiştir. Hz. Ali tüm çabasına rağmen üzerindeki baskıları bertaraf edemeyerek kendisini Cemal ve Siffin savaşlarının içerisinde bulmuştur. Allah Azze ve Celle Ali İmran

Suresi 103. Ayetinde "Allah'ın ipine hepiniz sınımsız sarılın. Dağılıp ayrılmayın. Ve Allah'ın sizin üzerinizdeki nimetini hatırlayın. Hani siz düşmanlar idiniz. O, kalplerinizin arasını uzlaştırıp ısındırdı ve siz O'nun nimetiyle kardeşler olarak sabahladınız. Yine siz, tam ateş çukurunun kıyısındaiken, oradan sizi kurtardı. Umulur ki hidayete erersiniz diye, Allah, size ayetlerini böyle açıklar" buyurmaktadır. Bu itibarla Sünnetullah gereği birliğin hakim olduğu toplumlarda Allah'ın yardımı ve inayeti o toplumun üzerinde olacaktır.

Şu bir hakikat ki eğer bizler Aziz İslam'ın yeryüzünde bir nizam oluşturmasını, fert ve

toplumun hayatını doğrudan düzenlemesini istiyorsak evveleminde yapmamız gereken şey Alemi İslam'ın birlik ve beraberliğine dönük gayretimizi arttırmak olacaktır. Eğer biz bugün İslam dünyasında devam edegelen iç savaşları, işgalleri, kan ve gözyaşını konuşuyorsak şüphe yok ki bunun esas sebebi İslam dünyasının içinde bulunduğu parçalanmışlıktır.

Cezayirli mütefekkir Malik Bin Nebi "Neden sömürülmeye müsaitiz?" sorusunu sorarak bizlere yeni ufuklar açmaktadır. Bugün yaşadığımız parçalanmışlık hali maalesef İslam topraklarını yabancıların işgaline açık hale getirmiştir.

Müslümanlar'ın farklı meşrepelere ayrıldığı bir vasatta "Müslümanlar arası Dayanışma" rüyası rüya olarak kalmaya devam edecektir.

Bugün İslam Ümmeti'nin parçalanmışlığı öylesine derin yaralar açmaktaki, ortak düşmana çevrilmesi gereken namlularımız, birbirimizin canına kastetmek için çevriliyor.

Hülasa, İslam Ümmeti olarak, yeniden vahdet birliğini kuşanmak gayesiyle yola çıkmaya dair ahdimizi yenilemek durumundayız. Şehit Metin Yüksel'in ifadesiyle "Müslümanlar Birleşin!"

21. Asırda Genç Olmak

SEVDE İÇYÜZ

Ahir zaman alametlerinin bir hayli ortaya çıktığı, fitnenin zirveye ulaştığı, doğru ve yanlışın birbirine karıştığı 21. asırda genç olmak...

Acaba bu asrın sorunu ne? Bu kadar boş vermişliğin sebebi, kaynağı ne? Neden hep varmışız ve hep var olacaktıymışız gibiyiz? Gibisi fazla gerçekten öyleyiz. Oysa ne demişti rahmet Peygamberi (s.a.s) "Benimle dünyanın hali ancak bir ağacın gölgesinde bir müddet dinlenip de bırakıp giden bir yolcu gibidir." (Tirmizi). Cevâimü'l-Kelim olan güzel Peygamber'in (s.a.s) hadisindeki yolcu kelimesi rastgele söylenmiş bir kelime değildi elbet. Peki, hikmeti neydi? Yolcunun varmak istediği bir menzili, bir durağı vardır. Bu yüzden oraya giderken nerede konaklarsa konaklasın oraya tam anlamıyla yerleşmez, ama durağım başka diye de konaklamadan geçmez. Soluklanır ve yoluna devam eder. Çünkü

varmak istediği yer başkadır. Peki, varılacak durağı cennet veya cehennem olan, konakladığı yeri de dünya olan bizlerin dünyaya bakışı yolcu gibi mi gerçekten? Bir bakalım kendimize. Geleceğe dair hiç ölmeyecekmiş gibi onlarca, yüzlerce planlarımız var.

Plan kurmak ve hayal etmekle o kadar meşgulüz ki planlarımızın üstündeki gerçek plan sahibini unuttuk ne yazık ki. Unuttuk... Oysa kendimizi ne kadar da mükemmel zannediyorduk. Değildik! Bize mükemmel olduğumu fısıldayanı fark edememiştik çünkü. Bizi helaka götürmeyi vazife edinen şeytan ve işbirlikçisi nefis... Nefis bizde olan ama bizden olmayan şeydir aslında. Nefis deyip geçmeyelim. Nefistir Firavun'u Firavun yapan. Nefsi törpülemek gerekir, kesilmesi gereken bir tırnak gibi. Uzadığında kesmezsek bize sıkıntı verir. Gerektiğinde kesmeyi bilmeliyiz.

Hiçbir gölgenin bulunmadığı o korkulu günde, Arşın gölgesinde gölgelenmek istiyorsak nefsimize hayır demeyi öğreneceğiz evvela. Sonra yerine Allah'ın rızasına götürececek ameller koyacağız. İmha olmadan inşa olamazdı çünkü.

İman edişimizde böyle değil miydi? Önce "La", sonra "İlallah" dememiş miydik? Yani önce ilah edindiğimiz putları yıkıp sonra "sadece Allah" dememiş miydik? Nasıl ki temelde bozukluk olan binanın üzerine yeni bina inşa edilmeden önce eski bina yıkılır ve temelden yeniden sağlam bir inşaya başlanır ise iman işi de böyledir. Peki, bugün biz "La" demeyi biliyor muyuz? Gerçekten "sadece Allah mı?" Evet dilimizde öyle, aksini hangi Müslüman kabul edebilir ki?! Peki ya hayatımızda? Hayatımızda da gerçekten sadece Allah mı belirliyor kararlarımızı, tercihlerimizi, isteklerimizi, ah-

lakımızı, hedeflerimizi... Sahi ya bunları kime göre belirliyoruz? Sadece Allah demiştik ya, ne demektir bu? Bir kere Allah dedik mi, tüm hayatımız O olmalıydı. Olmadı, beceremedik. Bu asırda bizi tutan o kadar çok şey vardı ki, kapıldık, kaybolduk içerisinde. Kıyafetlerimizi Allah'a göre değil de moda göre belirledik mesela. Ya da çoğu işimizi "el âlem neder" e göre planlamadık mı? İnsanların dediği, onların yaratıcısı olan Allah'ın dediğinin önüne geçti çoğu zaman. Neden peki? Neden gaflet uykumuzu sürdürmekte bu kadar ısrarcıyız? Biliyoruz yanlışta, gidişimiz kötü ama değişmek için de hiçbir şey yapmıyoruz. Yapmak da istemiyoruz. Sorumluluk almaktan korkuyoruz çünkü. Sorumluluk almaktansa unutmayı tercih ediyoruz. Kolay geliyor nasılsa. İnsan kelimesinin "nisyan" kökün-

den gelmesi tesadüf olmasa gerek. Ki tesadüf diye bir şey yokken bu hayatta... İnsana insanı tanıtırçasına nisyan... Neyi diye sormaya gerek yok sanırım. Kendimizi, varoluşumuzu benliğimizi acizliğimizi, faniliğimizi... Unutmak çare mi peki? Sorumluluğu atmış olacak mıyız, hesaptan muaf tutulacak mıyız gerçekten. Gerçekten gençliğimizi sormayacaklar mı bize. "Nerede, nasıl geçirdin gençliğini?" O'nun cevabını bilmesine rağmen yüzümüze vururcasına, pişman edercesine bize sorması... Oscar Wilde'nin çok beğendiğim bir sözü var; "Gençlik güzel şey, ne var ki gençlerin elinde heba oluyor." Öyle değil mi gerçekten? Gençliğin kıymetini ancak elden gidince anlıyoruz. O zaman da iş işten geçmiş oluyor. Her yaşın ayrı güzelliği var elbet ama Hz. Ömer'in de ifade ettiği gibi gençlik başka; "Namaz kılan yaşlıyı severim,

ama; Namaz kılan gence aşışım..!" Ne yazık ki bu asrın gençleri bilgisayar başlarında, sosyal medya dünyasında, sokak köşelerinde, çeşitli kafelerde, kapitalist sistemin pazarlarında ve daha nice yerlerde heba oluyor. Kimi alkolik, kimi uyuşturucu bağımlısı... Neden her geçen gün artıyor böyle gençlerin sayısı? Nerede asrın Musab'ları, Üsâme'leri, Esmâ'ları, Asiye'leri? Peki, bütün suç gençlerin mi? Ne acı ki artık aileler iyi insan değil, başarılı insan yetiştirmek istiyor. Bu yüzdendir ki kötü doktorlar, ahlaksız mühendisler yetişiyor. Ama olsun başarılı insan onlar! "Fe eyne tezhebun?" demekten başka bir şey gelmiyor aklıma. Bu gidişimiz nereye ey insan, ey genç?

Neden anı yaşıyoruz mesela? Biz ana hapsolmamalıydık. Biz imanla şereflenmiş, cennetle müjdelenenmiş bir ümmetiz. Biz ümmetin ihti-

yacı olan gençleriz. Ümmetin bize ihtiyacı var. Bu dava gençlerin omuzlarında yürüdü ve bundan sonra da gençlerle yürüyecek. Ne olur kendimize gelelim. Biz bu kadar boş veremeyiz. İman ettik deyip köşemize çekilemeyiz. Meydanlarda bizim olmamız lazım. Necip Fazıl gençliğe hitabesinde "Kim var diye seslenilince, sağına ve soluna bakınmadan fert fert "ben varım!" cevabını verici, her

ferdi "benim olmadığım yerde kimse yoktur!" duygusuna sahip bir dava ahlakını pırıldatıcı bir gençlik..." diye bir genç tarifi yapıyor. Yani arkamızda kimler var, kaç kişiyiz diye sormayacağız. Ben varım diyeceğiz. Çünkü biz tek olsak da yalnız olmayacağız. Çünkü Allah hep bizimle olacak. O varken başka kime hacet ki zaten, yetmez mi? Malcolm X'in de dediği gibi "Bütün uyuyanları uyandırmaya

tek bir uyanık yeter." Uyanırdırılmaya değil, uyandırmaya bakalım biz.

Rabbim ümmete dirilik ve birlik nasip etsin inşallah... (AMİN)

İçindeki Işığın Kaybolmasına İzin Verme

SÜMEYYE KAYAR

“Allah göklerin ve yerin nurudur. Onun nurunun temsili şudur: Duvarda bir hücre, içinde bir kandil, kandil de cam bir fanus içinde. Fanus sanki inci gibi parlayan bir yıldız... Mübarek bir ağaçtan, ne doğuya ne batıya ait olan bir zeytin ağacından tutuşturulur. Bu ağacın yağı, ateş değmese bile neredeyse aydınlatacak kadar berraktır. Nur üstüne nur... Allah dilediği kimseyi nuruna iletir. Allah insanlar için misaller verir. Allah her şeyi hakkıyla bilendir.” (Nur Suresi: 35)

Muntazam bir kaynağı olan ve yanmasa bile ışık saçan bir kandil... Ve Allah'ın kalplere koyduğu nur... Allah bu misalle bizim kalplerimize işaret ediyor. Allah bu ışığı, bu nuru her insanın kalbine koymuştur. Koymuştur ki ahirette yolumuzu bulabilelim. Eğer dünyada bir nebze canlı tutmayı başarabilirsek o karanlık günde bizim rehberimiz olacak bir kalp ışığı. Sağ elimizden yansıyacak ışık alenen söylenmişti. Bu amellerimizin temsilidir. Kalbimizden yansıyacak olan ışık da samimiyetimizin, saf-

lığımızın temsili olacaktır. Bu ışığın önemini anlamalıyız. Onu içimizde muhafaza etmenin mecburiyetini anlamalıyız.

Bu ışığın önemini anlamaya yardımcı ayetler aslında karanlıkla ilgili. Biri aydınlıklar içinde önünü göremeyen, olmayanı gören bir kör; diğeri kat kat karanlıklar içinde gerçekten göremez durumda.

“İnkâr edenlere gelince onların amelleri ıssız bir çöldeki serap gibidir. Susamış kimse onu su sanır. Yanına geldiğinde hiçbir şey bulamaz. Ancak Allah'ı yanında bulur. Allah onun hesabını tastamam görür. Allah hesabı çabucak görür. Allah hesabı çabucak görür. Yahut derin bir denizdeki karanlıklar gibidir. Bu deniz ki onu dalga üstüne dalga kaplıyor, üstünde de bulutlar var. Karanlık üstüne karanlık. İnsan elini çıkarsa 'neredeyse' onu bile göremez. Allah kime nur vermezse onun için nur diye bir şey yoktur.” (Nur: 39-40)

Aydınlık ve karanlık... İnkâr edenler gelecekları için ne kadar umutlansalar da karşılaşacakları hayal kırıklığı olacak. Ve yine inkarcılar ka-

ranlıklar içindedirler. Gerçeklerin üstünü örttüğçe örterler. Yaptıklarının yani ellerinin neredeyse farkında değildirler. Ama “neredeyse”... Bu ayrımı bize verilen mesajın ana konusu... Her ne kadar inkâr edenler anlatılsa da misallerin bize verilmesinde elbette anlamlar var. Tam da bizim hayatımızın içine sesleniyor. Allah bu iki tür körlüğü bize anlatarak ahiretteki bilanço-ya karşı uyarıyor. Aydınlıkta olanlar kendilerini kurtulmuş sanıp gevşemesinler, karanlıkta olanlar da Allah'ın rahmetinin farkına varsınlar, kalplerini taşlaştırmasinlar diye...

Müslüman olduğunu söyleyenler içinde de bu aydınlık-karanlık derecesi bulunur. Öyle insanlar vardır ki dört bir tarafı aydınlıktır. Çöldeki insan gibi... Çölden daha aydınlık bir yer bulamazsınız. Öyle aydınlıktır ki size olmayanı, serabı gösterir. İşte bu insanlar da kendilerini aydınlıkta gördüklerinden karanlık yönlerini göremezler. Çevreleri iyidir, aileleri iyidir. Dindar görünürler, dindar davranırlar ve bunu her an haykırırlar. Onlar

için görüntü çok önemlidir. Sürekli telaffuz ettikleri kalıplar vardır. Diğer insanların farkına varabilecekleri her şey onlar için çok önemlidir. İçteki sorunları hep görmezden gelirler. Kendi nefsi problemleri onlar için kayda değer değildir. Diğerlerine göre çok daha iyi olmaları kendi kalplerine bakmaya ihtiyaç bile hissettirmez. Çünkü aydınlık hissine sahiptirler. Tüm bu yaptıkları için Allah'ın ödülünden emindirler. Üstünlük hissi... Ve "Allah ahiret yurdunu yeryüzünde böbürlenmeyi ve bozgunculuğu arzulamayan kimselere verir." O kimselere de içinde hiç ışık kalmadığını söyler.

Bunun diğer tarafında başka bir karanlık var. Aydınlıkta

değil çıkılması zor bir karanlıkta olanlar. Aslında bunlar iyi bir çevrede olmayanlardır. İlgileri de yoktur. Çünkü gerçekten iman edenlerin yakınında bile değildirler. Sahip oldukları çevre, aile, arkadaş onları hep kötülüğe yönlendirir. Tıpkı okyanusun siyah dalgaları gibi onları sürekli dibe çeker. Kendilerini koydukları ortamlar tamamıyla saf karanlıktır. Aynı zamanda bağımlılık kazanırlar. Aynı şeyleri yapmaya, aynı yerlere gitmeye devam ederler. Okyanusun dibine battıkça batırlar. Hayatlarını sürdürebilmeleri için bunları yapmak zorundadırlar. Çünkü içte bir şeyler onları huzursuz eder, onlar da huzuru bağımlılıklarında ararlar.

İşte kıssadaki muhteşem şey: Allah bu insanlara umut veriyor. Onları içte rahatsız eden şeyler var. Allah "neredeyse elini göremez" derken bundan bahsediyor. Elini bile göremez demedi. Karanlığın en derinliklerinde olsan bile elini az çok görebilirsin. Bu şu anlama gelir: Hala yaptıklarının yanlış olduğuna dair bir his taşıyorsun. Durumunun farkındasın. Sen ne kadar karanlıkta olsan da sönmeden yanmaya devam eden bir şey var. Her dibe daldığında daha da inciniyor, sönükleşiyor, ama kaybolmadı. Hala göreceğiniz kadar var... İşte bu Allah'ın kalplere koyduğu ışıktır. Belki yıprandı ama sönmedi. "Sende hala umut var." Allah kalbindeki ışığın sönmesine izin verme-

di. Hatalar yapılır, Allah'a karşı suçlar işlenir. Ama umut her zaman vardır. "Allah'ın ışık vermediği kimse ışığı nerden bulur?" O bize bu ışığı verdi. Allah, biz ondan vazgeçsek bile bizden vazgeçmedi. Umudu korudu.

Amellerimiz, çevremiz, görüntümüz, gerçekten aydınlıkta olmamız, içimizde ne olduğu hakkında hiçbir şey söyleyemez. Tamamen iki farklı hakikat olabilir. Karanlıkta olmamız da artık aydınlığa ulaşamayacağımız anlamına gelmez. Bilakis Allah o umudu içimizde koydu. Bu yetiyi bize verdi.

Ama bir şekilde bu kötü hissedebilme yetisinin sesini kısabilirsiniz de. Duyarsınız ama dinlemek istemezsiniz. Ama içinizde kalan o minnacık ışık hep orada kalma-
yacak. Belki bu sefer sus-

turursunuz, diğer sefer de... Ancak bunun bir limiti var. Sınırsız değil. Allah ne olursa olsun ışığını canlı tutacak değil. Allah çoktan ölmüş insanlardan bahseder. Onların içlerinde hiç ışık yoktur. Kalpleri taşlaşmıştır. Kalbiniz taşlaşmışsa içeride ışık olsa dahi dışarı çıkamaz. Onlar bilerek ve isteyerek içlerindeki ışığı söndürenlerdir. Ve Allah şöyle der: "Şeytan onlara yaptıklarını güzel gösterdi." (Enfal: 48)

Yanlış yaptığını hissetme yetisi, ışığı kaybolunca yalnızca güzel görünür. Kendilerini haklı görürler. Yaptığım şey kötü ama yapıyorum, demek bir şeydir. Hala ışık vardır. En azından kötü olduğunun farkındasın. Ama ışık tamamen kaybolduğunda o yaptığın şey artık mükemmeldir. "Ne demek kötü, hayatımızı ya-

şıyoruz, mutlu olmayalım mı?!" gibi... Tanımlar değişti. Artık suçluluk hissetmiyorsunuz. Artık kötü bile hissetmiyorsunuz. Günahını övüyorsunuz. İşte o zaman, güzelliğin ve çirkinliğin Allah'tan gelen tanımını yerine, bu tanımlar artık sana şeytandan geliyor. İşte bu ümitsiz vaka... İflah olmaz. Ve en önemlisi "Allah onlara zulmetmedi, onlar kendilerine zulmediyorlar." Sorumlusu sensin.

Bu ışık en kıymetli şeydir. Bu ışık ahirete götürebileceğimiz tek şeydir. Onu korumalı ve güçlendirmeliyiz. Allah bunun yolunu da başka bir nur ile gösteriyor : "Allah'a, Rasulüne ve indirdiğimiz Nur'a (Kuran'a) iman edin." Benim Allah'ın kelimeleriyle meşguliyetim, ışığımı güçlendirecek temel şeydir. İşte nur üstüne nur budur.

Hayatı Şehadetle Taçlandırabilmek

YAHYA ÖZBEK

Beş vakit namazı eda ederken her rekâtında Kur'an'ın anası olarak kabul edilen Fatiha Suresi'ni okuyoruz. Fakat en sık okuduğumuz bu sureyi anlamak gibi bir derdimiz var mı ya da anlamını öğrenmiş isek onu içselleştirebiliyor muyuz? Fatiha'nın hayatımıza kattığı değer nedir?

Her Fatiha okuyuşumuzda yalnızca Allah'a ibadet edip, yalnızca O'ndan yardım dilediğimizizi beyan ettikten sonra en mühim, en hayati olan konuda O'na yönelip dua ediyoruz: "Bizi doğru yola ilet!" Akabinde ise doğru yol üzere olmak için nimet verilenlerin yolunu takip etmenin gerekliliği vurgulanır. Nimet verilenler olarak işaret edilen Peygamberler, Siddıklar, Salihler ve Şehidlerin (bkz. Nisa Suresi 69) yolunu sürdür-

ceğimize dair ahid ve duamızı Rabbimizin kelamıyla her gün onlarca kez yinelemiş oluyoruz: "Nimet verdiklerinin yoluna!"

Şehidler ayı olan Şubat ayı yaklaşırken, esasında her namazda yollarını sürdürmeye ahdettiğimiz şehidlerimizi anlamaya her zamankinden daha çok muhtacız. Dünyevileşmenin zirve yaptığı, vazgeçilmezlerin gün geçtikçe daha da çoğaldığı bu dönemde kendilerini Allah yoluna adayan şehidlerin hayatlarını okumak ve dersler çıkarmamız oldukça elzemdir.

Şehadet; bir ömrün tamamlanma biçimi değildir, bir ölüm biçimi hiç değildir. Şehadet, bir yaşam biçimidir. Şehid gibi yaşamadan şehid gibi ölemezsiniz. Şehidler, hayatlarını imanlarına şahid kılanlardır. Onların tek gayesi Allah'ın

dininin yeryüzüne hâkim kılınarak adaletin kaim kılınmasıdır. Bu uğurda ortaya koydukları sınırsız fedakârlıklar onları şehadet mertebesine ulaştırmıştır.

Şehidler ahireti dünyaya tercih edebilenlerdir. Onlar dünyayı çok basit denklemler ile tanımladıkları için, onların bu dünyaya dair derin hesapları, beklentileri olmamıştır. Dünyevi alışkanlıklarını, rahatını, uykusunu, malını, makamını öfkesini ya da sevgisini Allah yolunda feda edemeyen, kurban edemeyenlerin canını feda etmesi mümkün değildir. Bu sebeple şehidlerin hayatlarını incelemeye ve anlamaya muhtacız. Nitekim şehidler muma benzetilir. Kendileri erirler, fakat çevrelerini aydınlatarak yeni uyanışlara, silkinişlere vesile olurlar.

Şehadet bir aşktır. Bu aşk sayesinde yapılan fedakarlıklar şehidleri Allah'ın katında özel kılmaktadır. Şehid Muhammed Hüseyin Beheşti şöyle diyordu: "Biz aşk ehliyiz, kuru akıl ehli değil. Aşk ehli inancı yolunda canını feda eder, kuru akıl ehli ise tedbir peşinde koşar. Bizim tedbirimiz inancımız yolunda can vermektir." Allah ondan razı olsun ki kendisi 28 Haziran 1981'de aşk ehlinden olduğunu kanıyla ispatlamıştır.

Elbette iman salt akılla ve mantıkla izah edilemez. Öncülerimiz olan peygamberler ve takipçilerinin hayatlarına baktığımızda büyük sıkıntılarla karşılaştıklarını, çok zor süreçlerden geçtiklerini gözlemliyoruz. Onları değerli kılan teslimiyetleri ve ortaya koydukları fedakârlıklardır. Onlar zor zamanda dik duruş sergileyebildikleri için Allah onlardan razı, onlar da Rablerinden razı oldu ve Ahzab Suresi 23. ayetin muhatabı oldular: "Mü'minler içinde öyle yiğitler var ki, Allah'a verdikleri söze daima bağlı kalmışlardır. Onlardan kimi, sözünün gereğini yerine getirdi (ve şehit oldu), kimisi de sırasını beklemektedir. Asla verdikleri sözden dönmedi ve duruşlarını değiştirmediler."

Dünyevileşmiş mantıklar örneğin Musab b. Umeyr'in duruşunu ve şehadetini nasıl anlayabilir ki? Mekke'nin en karizmatik ve en yakışıklı genci olacaksın, her türlü dünyevi imkân önüne serili olacak fakat iman ile tanıştıktan sonra bu imkânlardan mahrum kalma pahasına Rasulullah'ın izinde yürüyeceksin. Öyle ki Uhud'da şehid olduğunda üzerini baştan aşağı örtecek bir kefenin dahi olmayacak. O Musab ki, 17 yaşında hicret öncesinde Medine'ye İslam'ın ilk öğretmeni olarak gitmiş ve Medi-

ne'de girilmedik bir ev bırakmamıştı. Daha komşusunu dahi yeterince tanımayanların acaba şehadetle şereflenme ihtimali ne kadardır?

Yine Uhud'un şehidlerinden ibretlik bir örnek: Abdullah b. Cahş, Uhud'da savaşın en çetin olduğu anlarda Sad b. Ebi Vakkas'ı tutup kenara çekiyor ve şöyle diyor: Ben dua edeceğim sen amin de:

"Allah'ım karşıma çıkan şu kadar düşmanı öldüreyim ve sonra düşmanlar üzerime taarruza geçse ve ben çarpışsam, elimi koparsalar, ağızım, burnum, göz kapaklarımı, azalarımı bedenimden ayırsalar ve ben bu ahval üzere senin huzuruna varsam ve sen Allah'ım bana bakıp bana merhamet etsen desen ki "Ey İbni Cahş! Kollarını göremiyorum, azalarını, ağızını göz kapaklarını ve kulaklarını göremiyorum. Ey Abdullah desen ve ben de başımı huzurunda mahcubiyetle eğsem desem ki EY ALLAH'IM "Ben o azalarımın çok günah işledim... Allah'ım onları senin huzuruna getiremedim. Allah'ım desem ve sen de bana rahmetle bakıp seni affettim ey Abdullah desen." Abdullah b. Cahş'ın duası kabul oluyor ve Uhud'da şehadet şerbetini içiyor.

Şehidlerin efendisi Hz. Hüseyin efendimizin açıkça risk

Şehadet bir çağrıdır, tüm nesillere ve çağlara!...

alıp Kербela'ya gidişini sorgulayanlar, akıllı olduğunu zannedip imanın lezzetinden bihaber olanlardır. Hz. Hüseyin ve ailesi duruşlarıyla zulme karşı kıyamı, zillet karşısında izzetin nasıl kuşanılacağını kanlarıyla bizlere öğretmiştir. Bugün zulme karşı mutlak direnişi tercih edenlerin Hz. Hüseyin'in bayrağı altında toplanması tesadüf değildir. Dünyanın dört bir yanında canlarını ve mallarını ortaya koyan şehidlerin gayesi Hz. Hüseyin'in şu sözü ile daha net anlaşılabilir: "Kanım akmadan ayakta kalmayacaksa ceddim Muhammed'in dini, ey kılıçlar gelin parçalayın bedenimi."

Şehadet örneklerini çoğaltmak elbette mümkündür. Önemli olan ise bu örnekler üzerinden hayatımıza yön tayin edebilmemizdir. Sahabe hayatlarından verdiğimiz örnekler asla menkıbe değildir, onlar gibi yaşayıp şehadetle şereflenen yiğitler bu çağda da oldukça fazladır. Onlardan biri de Abdulaziz Rantisi'dir. 2004 yılında Şeyh Ahmet Yasin tekerlekli sandalyesin-

de sabah namazı çıkışında şehid edildikten sonra israil şer rejimi Hamas'ın başına kim geçerse onu da öldüreceğini duyurmuştu. Abdulaziz Rantisi Hamas'ın başına geçtikten sonra bir basın mensubu ona israilin tehdidine karşı korkmuyor musun diye soru yönelttiğinde o aziz insan şöyle cevap vermişti: "Ölüme burun mu kıvracağımızı sanıyorlar? Kanslerle de olsa, kalp krizinden de olsa ya da bir apachi helikopterinin füzesi ile de olsa ölüm ölümdür. Nasıl gelirse gelsin hepimiz öleceğiz ve hepimiz o günü bekliyoruz. Kalp kriziyle gelmiş, apachi füzesiyle gelmiş hiç bir farkı yok. Ama ben apachi ile gelecek olan ölümü tercih ediyorum."

Abdulaziz Rantisi, bir tıp doktoru idi. Hem de profesördü. İnsanlığa faydalı olmak için benim daha çok yaşamam gerekiyor gibi bir bahanesi makul karşılanabilirdi. Fakat o şehadeti seçti. Bu dünyaya dair kurmuş olduğu hayalleri olabilirdi fakat o ahiret mutluluğunu tercih etti. Hakeza Hasan el-Benna'lar, Malcolm

X'ler, Metin Yüksel'ler, Abbas Musavi'ler ve ismini sayamadığımız şehidlerimiz örnek yaşantıları sonucu şehadet ile ödüllendirildiler.

Kendimize sormamız gereken; bizim yaşam tarzımız, bu aziz şehidlerin yaşam tarzı ile ne kadar benzerlik gösteriyor? Dünyaya ve ahirete dair biçtiğimiz değer ne kadar? Şehadete ne kadar yakınız, ne kadar uzağındayız? Tekrar vurgulamakta fayda var; şehadet bir ölüm biçimi değil bir yaşam biçimidir. Ona şehid gibi yaşayanlar kavuşabiliyor. Gerçekten Rabbin rızasını umuyor muyuz, yoksa dünyevi endişelerimiz mi ağır basıyor? Çocuklarımızı Furkan Doğan, Esmâ Biltacı gibi yetiştirme gibi bir gayemiz var mı? Yoksa onların yalnız dünyadaki huzur ve refahı ile mi ilgileniyoruz? Dünya imtihanını İsmail'ini kurban edebilenler ancak başarıyla tamamlayabilecektir. Şehid gibi yaşayıp şehidlerin yolunu sürdürme ümidi ve duası ile...

Farkında Mıyız?

ABDULLAH HAKKI

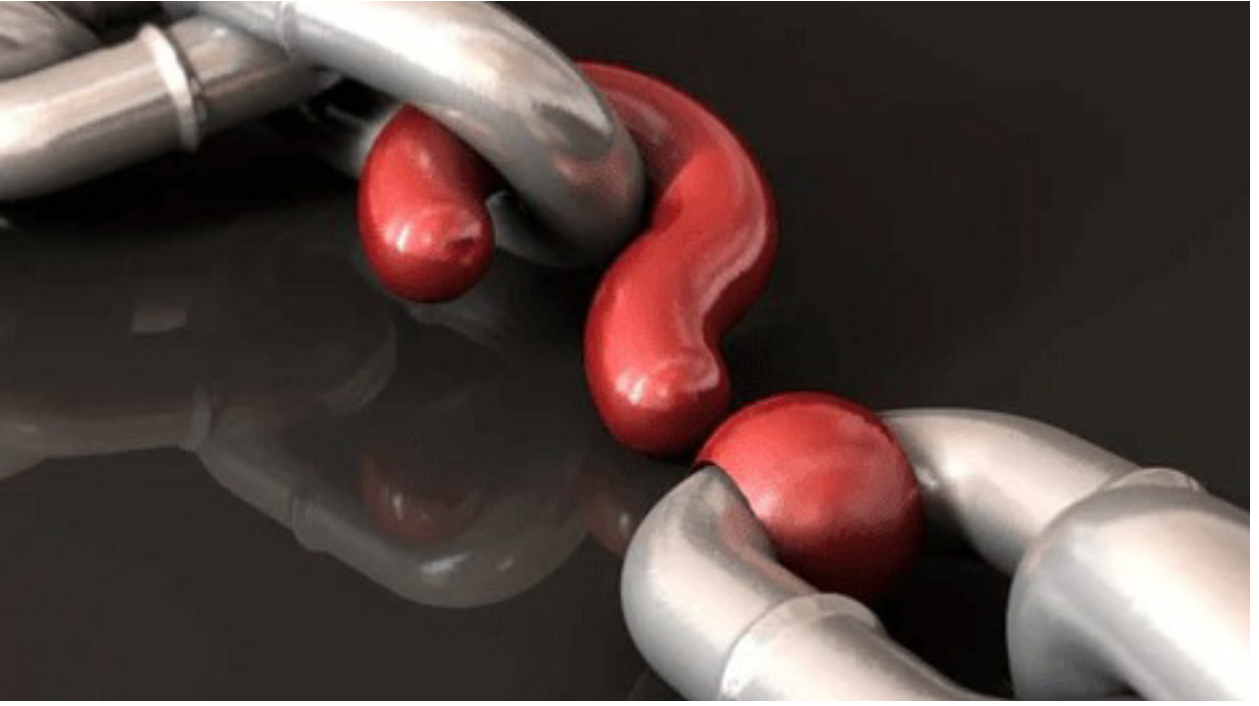
Dindar nesil yetiştirme adına sanki bir eğitim seferberliği ilan edilmişçesine ülkenin dört bir yanına imam hatip açma çalışmaları başladı. Üstünden bir hayli zaman geçti. Birçok yerde ihtiyaca binaen yapılan ilkokul binaları, uzun yıllardır mesleki ve teknik lise olan binalar, normal orta okul olan binalar bu seferberlikten kaynaklı olarak il ve ilçe milli eğitim müdürlüklerinin zorunluluktan mıdır yoksa "yaranma, göze girme" çabalarından mıdır bilinmez imam hatip orta okuluna veya lisesine dönüştürüldü. Bütün bu binalar yetmezmiş gibi 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında FETÖ irtibatından ötürü el konulan onlarca ko-

lej binaları da imam hatip lise ve ortaokullarına dönüştürüldü. Ayrıca TÜGVA vb. gibi sivil toplum kuruluşları da kendilerine verilen bir görevi yerine getirme azmi ile imam hatip okulları açılması hususunda çeşitli yerlere baskılar oluşturdular. Hemen hemen her mahallede bir imam hatip açıldı. Açılmaya da devam ediyor.

İktidar ve çevreleri bu kadar çok açılan imam hatipler ile şekil üzerinden imam hatipli dindar nesil geliyor diyerek algı oluşturdu. İmam hatip olmayan okullarda bundan nasibini aldı. Ortaokullarda siyer, hadis, Kur'an dersleri seçmeli olarak okutulmaya başlandı. Yoğun uğraşlarla

açılan yüzlerce imam hatip ortaokul ve liseleri, acaba hedeflenen dindar nesil geliyor mu? Bu okullar meyve veriyor mu? Sorularını akla getiriyor. İçinde bulunduğumuz zaman diliminde, gelecek nesiller adına birçok endişe barındıran insanlardan biri olarak gördüğüm, duyduğum beni oldukça kaygılandırıyor. İmam hatip önlerinde sevgilisini bekleyen kızlar, erkekler, nargile kafelerde duman altı oturan imam hatipli gençler, öğretmen öğrenci ilişkilerinde hoş olmayan davranışlar vb. daha arttırabileceğimiz ve sizlerin de tahmin edebilecekleri birçok olumsuz davranışlar bizleri endişelendiriyor.

Eğitim sistemi, kaptığını yutan, yiyen bir canavara dönüşmüş durumdadır. Mesele sadece imam hatipler değil diğer okullardaki gençlerimizin durumu da pek farklı değil. Geçenlerde yayınlanan bir görüntü vardı; sınıf içerisinde öğretmen varken muhtemeldir ki öğretmenin serbest zaman verdiği sırada en arkada oturan öğrenciler çantalarından çıkardıkları biraları içiyorlardı. Bu duruma neresinden bakarsanız tutarsızlık, öğretmene saygısızlık açısından değerlendirirsek çok masum kalacağı kanaatindeyim. Lise düzeyine gelmiş ama sınıfta nasıl davranması gerektiğini öğrenememiş bir grup var karşımızda, en azından 9. Sınıf olduklarını düşünürsek sekiz yıl eğitim sistemi içerisinde bulunan bu gençler ne öğrenmiş ne öğrenememiş tartışmasına girmeye gerek yok. Sonuç ortada...

İster imam hatip olsun ister normal bir lise olsun çıkış saatinde bir okulun kapısının karşısına geçip olan biteni beş on

dakika gözlemlemeniz gelecek adına kaygınızı oldukça artırır. Okul yakınlarındaki parklarda her bankta, her ağacın altında göze hoş gelmeyen manzaralarla karşılaşmanız çok normal bir hal aldı. Böylesi bir ortamda neredeyse sistem içerisindeki her genç bu ahlaki yoksunluktan payını alıyor.

Ahlaki açıdan durum görüldüğü üzere pek iç açıcı değil ancak bununla beraber akademik anlamda da uluslararası birtakım kuruluşların yaptıkları değerlendirmelerin sonuçlarında ülkemiz sonlarda üçüncü dünya ülkeleri ile aynı sıraları paylaşıyor. Ahlaki çöküş ile akademik çöküş arasında pozitif korelasyon var. İmam hatip veya mescit açılmasına gayret edildiği gibi okullarda fen ve teknoloji laboratuvarı açılması için de gayret gösterilmelidir. Zorunlu olan on iki yıllık süre boyunca okula gelip giden çocuklar, gençler yani gelecek nesillerimiz üzümlere söyleyeyim ki heba oluyorlar. Gerçekten hem ahlaki anlamda hem

de akademik anlamda kendini geliştiren sitemin kendisini yutmasına müsaade etmeyen gençlerimizde var. Ancak sayıları maalesef ki çok değil.

Gelecek nesilleri, her şeyden önce yarınlarımızın mimarı anne ve babaları beş yaşından itibaren eğitim sistemine dahil ediyoruz. En azından on yedi, on sekiz yaşına kadar eğitim veriyoruz. Ancak gençlerimizin pek azı başarılı, "nitelikli" oluyor. Geriye kalanlar "nitelsiz" diye sınıflandırılıyor. Nitelikten kastımız sadece akademik başarı, nitelsiz diye ayırdığımız gençler akademik anlamda başarılı olamayanlar. Bura da kavramların altının iyi doldurulması gerekir, ahlaksız bir mühendisten se, ahlaklı bir marangozu tercih etmemiz gerekir. Eğitim öğretim sistemimizi gözden geçirip matematik ya da fen bilmese de öğrenemese de her bireyin geleceğimiz olduğu gerçeğini gözden kaçırmadan yenilememiz gerekir.

Hamd Allah'a, selam, O'nun seçilmiş kullarının üzerine olsun...

HZ. PEYGAMBER DÖNEMİNDE YARIŞLARDA ÖDÜL VERİLMESİ VE YARIŞ ALANLARINA MESCİD YAPILMASI

Hiz. Peygamber ata çok önem vermiş, at yetiştirilmesine ayrı bir özen göstermiş ve teşvik etmiştir. Rivayetlere göre belli zamanlar içinde kendilerinin 19 kadar atı var olmuştur. O atını antrenmana tabi tutar, sonra da onunla yarışa katılır hatta "Şu üç şeyde armağan vardır. Deve yarışı, at yarışı, ve ok yarışı" diyerek yarışta birinci gelenlere ödüller vermiştir.

At ve deve yarışlarında kazananlara Peygamber ödüller verdiği halde onun kendisinin böyle bir ödül aldığından söz edilmez. Peygamberin kendisinden başka diğer yarışmacılara gelince onlardan, belirlenen derecelere girenlere -ki bazıları bunun 5 derece olduğunu söylerler- onun tarafından ödüller dağıtıldığı görülür. Hadis kaynaklarında bu ödüle "müsabaka" kelimesiyle aynı kökten gelen "sebak" tabir edilmiştir ve yine buradan gelen "tesbik" fiili ödül dağıtma anlamında kullanılmıştır.

Hatta o zaman bu yarış alanında "mescid-i sebak" denilen ve adını bu müsabaka ve ödüllerden alan bir camiden de söz edilir aynı mahaldeki Benu Zurayk mescidi de böyle bir adla anılmış olabilir. Günümüzde Medine'nin kuzey kısmında bulunup aynı adı taşıyan mescidin Hz. Peygamberin koşuları izlediği veya ödüller dağıttığı yer olduğu ifade edilir. Ödül olarak elbet şimdiki gibi büyük meblağlar

veriliyor değildir. Para imkanı pek müsait olmadığı için aynı olarak belli bir miktarda hurma vb. verildiği söylenmektedir.

Yukarıda verdiğimiz bu bilgiler ışığında akla direkt olarak günümüz şartlarında bahislerde verilen para vb. helal mi? Sorusu gelmekte. Kesinlikle değil. Hz. Muhammed (a.s) bir bahis üzerine ödül verme yolunu tercih etmemiştir. Yani bir kumar bahsi söz konusu değildir. Hediye anlamı taşıyan ödüllendirme, teşvik etme yolunu tercih etmiştir. Çünkü Hak Din olan İslam haksız kazancı yasaklamış olup, kumar vb. durumlarını da haram kılmıştır. "Ey İman edenler! İçki, kumar, putlar ve fal okları, şeytanın yaptığı işlerden bir pisliktir. Bunlardan uzak durun ki kurtuluşa eresiniz. Şeytan; içki ve kumar ile aranıza düşmanlık ve kin sokmak, sizi Allah'ı anmaktan ve özellikle de namazdan alıkoymak ister. Artık-içki ve kumardan-vazgeçtiniz değil mi? (Maide/90-91)

ŞANS VE ZEKA OYUNLARI

Hiz. Peygamberin sünnetine ve Kur'an-ı Kerim' deki akıl ve zekayı faal hale getirmekle ilgili ayetlere baktığımızda tüm idman/spor ve zeka oyunlarının İslam dininde teşvik edildiğini söyleyebiliriz.

Çağımızda Yusuf el-Kardavi Müslümanların bu oyun ile peygamber devri sonrasında Sahabe döneminde karşılaştıklarını ve dolayısıyla onun olumsuzluk içeren hükmüyle ilgili Peygambere bağlanan rivayetlerin de ciddi hadis alimlerince reddedildiklerini yazar. Kendisi ise kumara konu yapılmadığında

ve namazları ihmale yol açmadığında, bir zeka oyunu olarak satrancı destekler. Buna karşılık hiçbir idman/spor ve zihin geliştirmesine yol açmayan tavla/nerd'in (vb.) Peygamber tarafından yasaklandığı görülür ki diğer benzerlerinin hükmü de fıkhıta elbet böyle olur. Peygamber tavla oynayanlar için hiç iyi şey söylemez.

Bir idman/spor ve zeka geliştirici tarafı da olmayan böyle oyunlara müptela olmanın günlük ibadetleri ihmale yol açtığı bir gerçektir. Bununla birlikte bu ve benzeri oyunların kişiyi ailesiyle, etrafıyla ilgilenmekten alıkoymalarını da inkar edemeyiz. Bunların kişilerin ruhu durumlarındaki olumsuzlukları ise uzmanların araştıracağı bir konu olur. Keşke insanlar boş zamanlarında (serbest zaman) güzel, faydalı ve ruh dünyasını da rahatlatıp sevindiren şeylerle oyalanabilseler. Dua eder dua bekleriz.

KAYNAK:

Ebu Davud, (Süleyman b. Eş'as es-Sicistani), (1981), Sünen, İstanbul

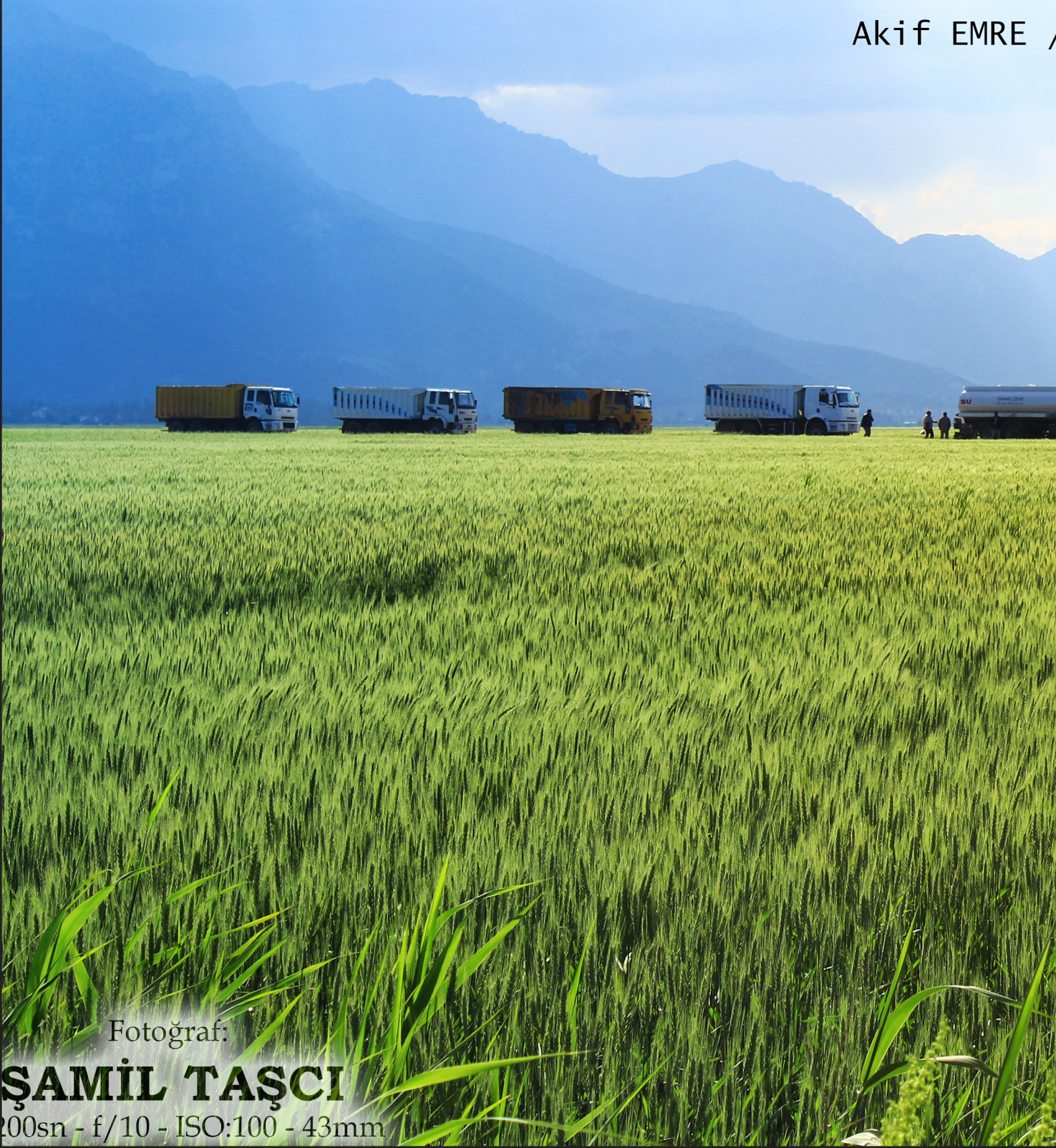
Hamidullah, Muhammed., (1980), İslam peygamberi, (çev. Salih Tuğ), İstanbul

Yeniçeri, C., (2009), Hz. Peygamber'in Çevreciliği, Spor Etkinlikleri ve Kuranda Çevrecilik İslam'ın Değer Hükümler ve Felsefesi Açısından Çevrecilik ve Spor, Çamlıca yayınları

Yusuf el-Kardavi, (1415 h/1994), el- Helalu vel Haram 267 Beyrut

Hayat mekanla sınırlıdır.
Mekanla sınırlanmış hayatımıza, eşya ile kurdu
Zamanı iplik iplik ören bu çok katmanlı ilişkiler yuma
O an, orada ve onunla boyut kazanan, hayatı meka
insan oluşumuzu anlamlı kılacak o
insan zaman, mekan ve eşyayı aşan anlam
Sanki eşyanın da bir ruhu vardır; belli bir zamanlamay

Akif EMRE /

Fotoğraf:

ŞAMİL TAŞCI

200sn - f/10 - ISO:100 - 43mm

ı, zamanla kayıtlı...

ğumuz ilişkiler ağı farklı bir boyut katıyor.

ğı da hayatımızın anlamına dair dışa vuran görüntüler.

unikleşmekten kurtaran, ona anlam katan şey nedir?

olan da bu anlam arayışı değil mi?

boyutunu çoğu kez izah etmekte zorlanır.

la o mekana doğru karşınıza çıkmak üzere yol almaktadır

/ Çizgisiz Defter

Gazze Zaferi'nin Yankıları

HUBEYB ÜNAL

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla,

Kaleme ve satır satır yazdıklarına and olsun!

Alemlerin Rabbi olan Allah'a Hamd olsun,

Salat Rasulullah'a, Selam İslam'ın yiğit evlatlarının üzerine olsun.

Tekrar ve tekrar, böylesi bir tarih diliminde kan ve gözyaşının durmadığı 21. yüzyılda büyük zafere yaklaştıran bu zaferlere şahid kılan Rab-bimize hamd olsun.

Tüm illüzyon ve manipulasyonlarına karşın müstekbir ve ceberrut rejim işgalci İsrail'in örümcek yuvasından daha zayıf olduğunu Filistinli mucahidler eliyle bize gösteren Rabbimizin şu buyruğunu asla unutmayıp cehd etmekten vazgeçmek gibi bir lüksümüz olmamalı:

"Eğer siz (Uhud'da) bir yara aldıysanız, şüphesiz o topluluk da (Müşrikler de Bedir'de) benzeri bir yara almıştı. İşte (iyi veya kötü) günleri insanlar arasında (böyle) döndürür dururuz. (Bazen bir topluma iyi ya da kötü günler gösteririz, bazen öbürüne.) Allah,

sizden iman edenleri ayırt etmek, sizden şahitler edinmek için böyle yapar. Allah, zalimleri sevmez." (Al-i İmran 140)

Günlerce savaşmış onlarca şehid verip, yüzlerce yaralıyla elde edilen bir zafer halk nezdinde her zaman teslimiyetle bir karşılık bulmuyor. Üstelik bu halk yıllardır ambargo ve abluka altında yaşam mücadelesi veriyorsa.

Tam da bu nokta da önceki yazılarımızda bahsettiğimiz üzere Direniş, psikolojik üstünlüğü, her an ne yapacağı belli olmayan, füze ve silah güçlerinin ne olduğu bilinmeyen, esirlerin durumları, sayıları ile ilgili bilgileri gizli tutarak uzun zamandır sağ-lamıştı. Bu stratejinin sonucu olarak gerçekleştirilen bir operasyon ve sonrası yaşananlardan bahsetmiştik önceki yazımızda.

Direnişin verdiği karşılık üzerine üst perdeden tehditler savuran Netanyahu ve kabinesi 2 saat sonra Mısır'ın ateşkes çağrısını kabul etti ve HAMAS'ın ateşkes için adeta yalvardığını söyledi. Direniş'in ateşkesin başlama

saatine dakikalar kala dahi füzelerle Siyonistleri vurması kimin ateşkes için yalvaran taraf olduğunu açıkça göstermiyor mu?

Ateşkesin kabul edilmesi Siyonistleri böldü. Görev süresince 3300 Filistinliyi şehid eden Netanyahu'ya karşı HAMAS'ın zafer kazanmasına sebep olduğu gerekçe-siyle büyük bir kampanya yürütülmeye başlandı ve 14 Kasım günü işgal rejimi savunma bakanı Liberman Direniş'in kazandığı zafer sebebiyle istifaya gitti. Göreve geldiği gün HAMAS'ın genel müşşidi İsmail Heniyye'yi öldüreceğini söyleyen Liberman'ın hezimet dolu savunma bakanlığı yine İsmail Heniyye'nin çabalarıyla son buldu.

Tel Aviv'de Gazze'ye gerekli karşılığın verilememesi sebebiyle Netanyahu hükümeti karşıtı eylemler yapıldı. Zaferin etkisi bununla da kalmadı. 24 Aralık 2018'de Netanyahu ve koalisyon partileri nisan ayında erken seçime gitme kararı aldı.

Netanyahu iç siyasetinde yolsuzluk davalarıyla uğ-

raşırken bir de bu hezimetini unutturmak adına bir hezimetten başka bir hezimete kanat açarak Kuzey Kalkan'ı operasyonu adıyla Kuzey'de Direnişin tünellerini imha edeceğini duyurdu. Netanyahu kan, savaş ve gözyaşıyla tatmin olan bir halkın böylesi hamlelerle gündemlerini değiştirdiğini düşünüyor olmalı.

Siyonistler tarafında bunlar yaşanırken HAMAS, tüm çevrelerden-anlayışlardan-hareketlerden misafirleriyle 31. Kuruluş yıldönümünü yeryüzünün tüm özgürlüleriyle birlikte kutladı. Kutlamadaki konuşmalarda genel başlıkları özetleyecek olursak şöyle bir sıralama yapabiliriz:

1. Direniş'in silahından ve Filistin Halkının Geri Dönüş hakkından asla vazgeçmeyeceği vurgulandı.

2. Müslümanlara ve yeryüzünün tüm özgürlüğüne seslenilerek Siyonist rejime karşı Filistin halkının yanında fiili olarak durmaya ve samimi çabalar ortaya koymaya davet edildi. Yine de görünen yahut siyaseten Filistin halkının yanında olan İslam ülkelerinin isimleri zikredilerek teşekkür edildi.

3. Açık veya gizli Siyonist rejimle normalleşme yarışına giren işbirlikçi hükümet ve rejimlere asıl zaferin Filistin halkının direnişine destek olarak elde edilebileceği vurgulandı.

Sınırdaki sızma operasyonunu engellemeyle başlayan bu süreç sınırdaki Ribat tutan devriye gezen, silah, eğitim, tatbikat, topyekun bir direniş için ne gerekiyorsa yapan ve her an her ihtimale hazır bir avuç Direniş eri ve destekçisi bu halkı; hicret sonrası Mekkeli müşriklerin kervanlarını gözetleyen gerekli hamleleri yapmaktan kaçınmayan bir avuç sahabeye benzetiyorum.

İnşallah sonraki yazılarımızda Siyonist rejime karşı mücadele eden Direniş hareketlerinin temel ve coğrafyaları farklı olsa da ortak dinamiklerini yazmak nasib olur.

İlk Kible İlk Dava

Mescid-i Aksa

İSLAM ASALYA

Bismillah; güneşin doğduğu, aydınlığın var olduğu her güne hamd olsun. Salat ve selam; İsrâ ve Mirac'ı hakıyla yaşayan Rasulullah (a.s)'a, dava arkadaşlarına, nefsi ve malıyla mücadele eden Müminlere olsun.

Kudüs'ün işgalinin sebebi muhakkak ki batıl ehlinin gücü değil, ümmetin ihtilafı, zaafları ve davanın terkidir.

Kudüs'ün işgali büyük devletlerin uzun dönemli plan, tedbir ve taktikleri sonucu gerçekleşti ve kurtuluşu da vahdete ulaşan ümmetin imanla; planlı, tedbir ve taktikleriyle olacaktır.

70 yıldır 55'den fazla İslam ve Arap toplumu Kudüs'ün kurtuluşunu vaat ediyor. Ancak bu sözden ileri gidemedi. Siyonist İsrail'in her yıl Ku-

düs'e yapmış olduğu harcama 930 milyon dolar. Yine Kudüs Yahudi dernekleri; dava propaganda ve faaliyetlerine yılda 150 milyon dolar harcıyor. Buna mukabil 56 ülkeden oluşan İslam İşbirliği Teşkilatı (1969)'nın yılda Kudüs için verdiği para sadece 10 milyon dolar. Fakat siyasi otorite ve askeri güçleri için yıllık milyarlarca dolar harcayabiliyorlar.

Zulüm devam ediyor. Mescid-i Aksa'nın çevresinde evler yıkılıyor, gönüllü muhafızlar hapsediliyor, altında tüneller kazılıyor. İşyerleri yerle bir ediliyor, arazilere el konuluyor; halk işkence, hapis ve ölümlerle yaşıyor ve halkın Arapça konuşması yasaklanıyor. Müslümanlar göçe zorlanıyor. İbadetiyle, ezanıyla Yahudinin kontrolünde olan Mescid-i Aksa ve Kudüs'ün sokakları kamera ve güvenlik noktalarıyla açık hava hapishanesine dönüştürülüyor. İslami kimliği silinip azameti yok edilmeye çalışılıyor. Medeni kültür sıfatı karalanıyor, uzak ve ya-

kın dünyadan ırkçı duvarlara terk ediliyor.

Mescid-i Aksa 70 yıldır Siyonist Yahudinin elinde inliyor. Ömer bin Hattab'ın yokluğuna yas tutuyor, Selahaddin'i arıyor, 500 yıllık hamisi Osmanlı'nın sadakatinden sonra yalnızlığını şikâyet ediyor. Küçüğünün, büyüğünün, yaşlısının ibadetinden mahrum bırakılan mescid nefes alamıyor; taşıyla, ağacıyla, mukaddesatı çiğnenen toprağıyla Allah'a iltica ediyor, hürriyetini diliyor.

Çağrım tüm İslam milletlerinedir!

Muhakkak ki ümmeti dirilte-

cek ve ona ışık tutacak Kudüs davasıdır.

Kendimizle ve hakikatle yüzleşmekten korkuyor olabiliriz hatta bu konuda düşünce ya da hedefimiz olmayabilir. Fikri ayrılıklarımız, kavmiyetçi söylemlerimiz, kişisel zaafiyetlerimiz bizi aciz düşürmüş olabilir. Ümmetin önceliği olan Kudüs'ü unutmamış olabiliriz. Ancak ortak değerlerimizle yeniden dirilebiliriz. İman çatısı altında sorumluluk, şuur, hedef, içtihat, umut ve muhabbet ile bir gün Kudüs'te özgürce dalgalanan bayrağın altında namaz kılmayı tasavvur edebiliriz.

Neydi Hidayet?

Şeyda Yuvarlan

*Bir hidayet istiyor gönlüm şu an
Lakin aklım içinde bulunduğu imtihanı anlamadan
Kur'an sarayının ilk odasında yer alan
Fatiha'nın teslim oluşu gibi
Tıpkı Fatiha'nın yalvarırcasına ister gibi
Fatiha bilinci gibi bir hidayet istiyor gönlüm işte
İçimde kaybolduğum çukurdan çıkmak değil as
olan*

*As olan çukurdan çıktıktan sonra
Mabud'a teslim olabilmek, temiz kalabilmek
Ve kısaca hidayete giden yolun mücadelesini
verebilmekte
Yalnız benliğimize bir rüzgâr gibi kapılıp savrul-
makta,
Köklerimizde olan unutma filini hatırlamakta(!)
Yaratan'a ihanet etmektir.
Bu da zaten başka bir çukura düşmektir.
Çukur dediğim neydin sen esasında?
Delalet mi?
Delalet çukurların, sapıklıkların, yanlışların ve
batılların tanımıydı dahasında
Tüm tereddütleri aklın cebine koyarak
Emin olamamaktı Yaratan'a karşı
Belki de*

Hz. Musa'nın Hz. Hızır ile olan yolculuğu gibi
Hz. Nuh misali oğlunun babasına inanmayışı gibi
Hz. Yusuf'un kardeşlerinin kuyusu gibi
Ya da en fenası Hz. Muhammed'in (s.a.s) amcası
leheb gibiydi delalet.

İçimizde gizli kalmış delaletler yok muydu?
Yaratan'ın bildiği

Açıktan yaptığımızda vardı elbet bizim de bildiğimiz
yasaklar gibi,

Bu yasaklara göz perdesi indirmek ve göz ardı
etmek

Tüm bunlar körleşmenin tanımı değil miydi?
Bakara suresinde var olan.

Daha sonra hiçbir şey olmamışçasına normallerden
varsaymak ya da batıllar mı demeliydim?

Hak'tan ayrı değil de ondan bir parçaymış gibi
göstermek.

Delalet dünya kadar mıydı?

Bizim dünyamızda delalet, hidayetten bu kadar
büyük mü olmalıydı?

Dünya yok olunca delalette yok olacaktı.

Madem hidayet Kur'an'dı.

O zaman Kur'an hepimizden büyüktü. Hidayet
kurtuluştı

*Dünyalıktan vazgeçmekte as olana kavuşmaktı.
Aynı zamanda hidayet ahirette devam eden bir
şeyse*

O zaman sonsuz bir bitmezlikti bence.

As olan hidayet neydi peki?

Yaratan'ın da dediği gibi

Bakara suresinin ilk ayetleri.

*İşte, o kitap! Onda şüphe yok. O korunacaklar için
hidayetin ta kendisi.*

*Onlar, gayba iman edip, namazı titiz bir şekilde
kılarlar ve kendilerine rızık olarak verdiğimiz
şeylerden infak ederler.*

*Ve onlar, hem sana indirilene iman ederler, hem
senden önce indirilene. Ahirette yakini olarak da
bunlar inanırlar!*

*İşte bunlar, Rablerinden gelen bir hidayet üzeri-
ndedir ve işte bunlardır bunlar, o murada eren
kurtulmuşlar...*

Yasin Suresi (30-44)

Halime Kılıç

Rahman ve Rahim olan Allah'ın Adıyla

30. Ne yazık şu kullara! Kendilerine bir peygamber gelmeye görsün, onunla mutlaka alay ederlerdi. Yazıklar olsun aklını kullanmayan şu kullara. . Onlar ki geriye kalan atmış yetmiş yıllık bir ömrü sefa içinde geçirmek için ebedi hayatlarını arka plana atanlardır. Onlar ki kendilerini azaptan kurtaracak bir mesajla alay ederler. Bu alay sözlü olabileceği gibi, peygamberin yolunu umursamayarak, Onu rehber edinmeyerek filii bir bi-

çimde de kendini göstermektedir.

31. Görmediler mi, onlardan önce nice nesilleri helak ettik. Artık bunlar bir daha kendilerine dönmezler?Mekkeli müşrikler kendilerinden çok önce yaşamış olan Lut kavminin helak kalıntılarına şahit oldukları halde bundan bir ibret almadılar. Yerlerinde yellere esen bu kavimden geri gelen var mıdır?

32. (Onların) hepsi de, toplanıp huzurumuza

getirileceklerdir.Dünyada helak olup gitmekle kurtulacaklarını sanmasın şu zalimler, kafirler, Allah düşmanları. Ahirette hesap vermek üzere hepsi ilahi mahkemeye çıkarılacaktır.

33. Ölü toprak, onlar için bir ibret (kudretimize bir delil)dir. Biz onu dirilttik, ondan taneler çıkardık; işte ondan yemektendirler.

Rab bizim istemektedir ki kulu kuru toprağa baktığı zaman da ölümü hatırlasın. Yeşeren toprağa bakınca

da yeniden dirilişi...

34- 35. Orada hurmalıklardan ve üzüm bağlarından nice bahçeler var ettik; (onların) içlerinden de pınarlar fişkırttık. Bunları, mahsulden ve ellerinin yaptıklarından yesinler diye yaptık. Hâlâ şükretmezler mi? Uzun lafın kısası ekip biçtiğimiz mahsüller, çarşı pazardan aldığımız bütün gıdalar hep Rabbimizin bize olan lütfundandır. Çamurun içinden çıkıp ta soframıza kadar gelen her nimet şükürümüzü ve fikrimizi arttırmalıdır.

36. Yerin bitirdiği her şeyden, (insanların) kendilerinden ve daha bilemeyecekleri nice şeylerden çift çift yaratan (Allah')ın şânı pek yücedir. Bildiğimiz ve bilmediğimiz her şeyi çift yaratan Rabbimiz Subhan olandır. Her türlü eksiklik ve hatadan uzaktır. Yüceler yücesidir. Ehad'dır eşi benzeri olmayan tektir.

37. Gecede onlar için bir ibret (ve kudretimize bir delil)dir. Biz ondan gündüzü sıyırp çıkarırız. Bir de (bakarsın ki) onlar karanlığa girmişlerdir. Önceki ayetlerde ölü toprak bizim için bir ayet, Rabbimizin varlığına bir delil olarak gösterilmişti. Alacağımız başka bir ders ise, gecenin ve gündüzün de okunmayı bekleyen birer ayet olduklarıdır.

38. Güneş de (bir delildir ki) kendi karargâhında (mihveri etrafında muntazam olarak) cereyan etmekte (dönerek gitmekte)dir. Bu mutluluk galip, hakkıyla bilen (Allah')ın takdiridir.

39. Aya gelince; biz ona (dünyanın etrafında günlük devri ve seyri için) bir takım menziller tayin ettik ki sonunda o, (kurumuş) eski hurma salkımının eğri çöpüne döner (hilâl şeklini alır).

40. Ne güneş aya erişir (geceyi önlüyor) ne de gece gündüzü geçer (zamansız gelir). (Güneş, ay, dünya ve yıldızların) hepsi de bir felekte (bir yörüngede) yüzmektedirler. Rabbimiz dikkatimizi semaya çekerek güneşe ve aya baktığımızda da O'nun ilahi kudretini tefekkür etmemizi isteyerek, hiçbir şeyin geliş güzel olmadığını hepsinin bir yasaya bağlı olduğunu gözlerimizin önüne sermektedir.

41. Onların nesillerini de o dopdolu gemide taşımamız, onlar için bir ibret (delil)dir. Bu gemiden kastın Hz. Nuh'un (a.s) gemisi olduğunu yorumlayanlar olduğu gibi; 'insan soyunun anne karnında taşınmasıdır' diyenler de olmuştur. Ya da hâlihazırda insanların gemilerle seyahat edebilmelerinin de Allah'ın bir

yasası çerçevesinde gerçekleştiği anlatılmaktadır.

42. Yine onlar için bunun gibi binecekleri nice şeyler yarattık. At ve deve gibi ilk zaman bineklerinden tutunda en son teknoloji ile üretilen uçaklara kadar bütün vasıtalar Rabbimizin bir lütfudur. Zira uçağı icad edecek akli veren de O'dur, uçağı havada tutan da O. Gemiyi yapan akli veren de Rabbimiz olduğu gibi gemiyi suda yüzdüren de O.

43. Eğer dilesek, onları (denizde batırıp) boğarız. Bu takdirde kendilerinin feryadını duyacak bulunmaz, kurtarılmazlar da.

44. Tarafımızdan bir rahmet ve bir zamana kadar yaşatma olmadıkça (hayatta kalamazlar). Yani tabiri caizse hayatın bütün ipleri Rabbimizin elindedir. Dilerse o güvenle yolculuk ettiğimiz gemiyi batırabilir. İçtiğimiz su akamaz ve topraktan bir dane bitmez. Güneş ve ay yörüngesinden çıkar O isterse. Evrende bir düzen varsa O'nun kanunları ile mümkün olmaktadır. Yeryüzü yaşanılabilir bir yer olaktan çıktıysa Rabbimizin yasaları ihlal edildiği içindir.

ŞEHİD METİN YÜKSEL'İN ANISINA

O bizim öğretmenimizdi. Bize sevgiyi merhameti, şefkati, haksızlıklar karşısında direnmeyi ve kavgayı öğretti. En iyiye ve en kötüye gebe olan gecelerde, Yüreğimizdeki aşkı, beton duvarlara nakış nakış işlemeyi öğretti. Yoksulların yokluğuna, mazlumların feryadına sevdalanmayı...

Kurşunlara kafa tutmayı ve erkekçe dimdik ayakta durmayı... Soğuk demirin temasında kor gibi yanan direniş meşalesini ateşlemeyi...
Sonra... Karlı bir Şubat gününde, bir cami avlusunda, Cuma günü, son dersini verdi ve gitti...

Fatih Akıncıları Onursal Başkanı Mehmet Şahin

ŞEHADETİNİN
40. YILI

EN BÜYÜK İBADET
HAKKI
MÜDAFAA ETMEKTİR.

Şehid Metin Yüksel

**İŞGAL ALTINDAKİ FİLİSTİN'DE
BÜYÜK DÖNÜŞ YÜRÜYÜŞÜ
EYLEMLERİ DEVAM EDİYOR...**

**ÖZGÜR
KUDÜS,
İSRAİL'SİZ
BİR DÜNYA !**

